

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 30 de maig del 1933

SUMARI

*A dos quarts de sis de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.
Lectura de l'acta de la sessió anterior.*

El senyor Simó i Bofarull demana que consti el seu vot afirmatiu en la votació definitiva de l'Estatut Interior de Catalunya.

Es aprova l'acta.

S'aprova la llista dels senyors Diputats que integraran la Comissió especial que ha de dictaminar sobre el Projecte de Llei municipal de Catalunya.

Ordre del dia:

Interpel·lació sobre Política econòmica del Govern de Catalunya.

Discurs del senyor Vidal i Guardiola.

Intervé el senyor Ruiz i Ponseti.

Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

Rectifica el senyor Ventosa i Calvell.

Manifestacions del senyor Conseller de Governació, que donen lloc a una nova intervenció del senyor Ventosa i Calvell.

Resta acabada la discussió de totalitat.

Lectura de l'article 1.^r del Projecte i d'un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista.

La Comissió no accepta el vot particular.

El senyor Serra i Moret defensa el vot particular.

Li respon, per la Comissió, el senyor Cerezo.

Rectificacions dels senyors Serra i Moret i Cerezo.

En votació nominal és rebutjat el vot particular per 40 vots contra 6.

Es llegeix una esmena de la Minoria de Lliga Catalana a l'esmentat article, que és defensada pel senyor Vallès i Pujals.

El senyor Riera, per la Comissió, no accepta l'esmena.

Rectificacions dels senyors Vallès i Pujals i Riera.

En votació ordinària, amb els vots a favor de Lliga Catalana, és rebutjada l'esmena.

Lectura d'una addició que proposa Lliga Catalana al mateix article.

La defensa el senyor Duran i Ventosa.

Per la Comissió, li contesta el senyor Galés, el qual demana la suspensió de la sessió per tal que la Comissió pugui estudiar l'addició presentada.

Se suspèn la sessió per deu minuts.

Represa la sessió, el senyor Galés manifesta que no ha pogut arribar-se a una conclusió i aprofitant que han transcorregut les hores de sessió, demana que s'aixequi la sessió.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i set minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Governació, de Treball i Obres Públiques i Agricultura i Economia.

Es llegida l'acta de la sessió anterior.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova?

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Es per a pregar a la Mesa, degut a què no vaig poder concórrer a la sessió passada, que tingui la bondat de fer constar el meu vot favorable a l'Estatut orgànic interior aprovat.

El Sr. PRESIDENT: Constarà el vot del senyor Simó. (S'aprova l'acta.)

Nomenament de la Comissió especial que ha de dictaminar sobre el Projecte de Llei municipal de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Els representants de les diferents fraccions de la Cambra han donat els seus membres per a formar la Comissió especial per a dictaminar sobre la Llei municipal. El senyor Secretari llegirà els noms per si el Parlament té a bé aprovar-los.

El Sr. SECRETARI: Francesc Arnau i Cortina, Joaquim Bilbeny i Bosch, Josep Irla i Bosch, Joan Casanoves i Maristany, Martí Barrera i Maresma, Jaume Simó i Bofarull, Josep Fontbernat i Verdader, Josep Folch i Folch, Josep M.ª Espanya i Sirat, Lluís Duran i Ventosa, Miquel Vidal i Guardiola, Joan Vallès i Pujals, Joan Rovira i Roure, Manuel Serra i Moret i Estanislau Ruiz i Ponseti.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova? Resta aprovada i, per tant, formada la Comissió que ha de dictaminar sobre la Llei municipal de Catalunya.

ORDRE DEL DIA

Interpel·lació sobre política econòmica del Govern de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor

President: Jo partia de la base que la interpellació anava predominantment al senyor Conseller d'Economia i Agricultura; ara, si m'equivoco i desitja el senyor Conseller d'Economia i Agricultura que es desenvolupi la interpellació un dia que hi hagi també el senyor Conseller Primer, jo estic a les ordres de la Cambra.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Estic en absolut a la disposició del senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. PRESIDENT: I la Presidència també. Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

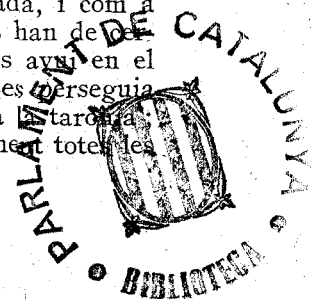
El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Amb motiu d'una pregunta que vaig dirigir fa unes setmanes al senyor Conseller d'Agricultura i Economia, relacionada amb un problema molt concret, el de la possible intervenció del Govern de la Generalitat en la distribució dels contingents d'exportació de verdures primerenques, va sorgir un debat que, per afectar a moltes matèries i a molts problemes, es va convenir, sota l'autoritat de la Presidència, que continuaria en forma d'aquesta interpellació. Origen? El veritable origen de la interpellació és el següent: nosaltres, autònoms, tenim un Govern, en el qual hi ha un Departament que s'anomena Departament d'Economia. Això ens fa suposar que, en fer-se la distribució de matèries, es va creure que la matèria econòmica, en si, d'una importància que ningú no desconeix dintre de les facultats del Govern de Catalunya i del nostre Parlament, seria suficientment abundant per a donar, junt amb l'aspecte especial d'agricultura, feina, i feina naturalment abundant i és de suposar que profitosa, perquè un Conseller hi dediqués totes les seves activitats. Però ens demostra la pràctica que quan es planteja per la nostra gent, pels catalans, que tots ells estan en mig de la lluita econòmica i són víctimes de la seva situació, no pas gaire agradable en els temps actuals, quan es planteja qualsevol problema, sigui el que sigui, i quan nosaltres venim aquí, a aquest Parlament, a fer-nos ressò de les queixes, de les peticions dels catalans, en el moment de conflicte, en el moment de veure si el Parlament pot fer alguna cosa i, el que és més important en aquest cas — jo ho reconec —, no el Parlament, sinó el Poder executiu de Catalunya, o sigui el Govern, si poden fer alguna cosa els representants del Govern i sobretot — naturalment, per ésser de la seva competència — el senyor Conseller d'Agricultura i Economia; però aquest ens diu: «Nosaltres, amb molt gust intervindríem en aquesta

matèria, però malauradament les nostres facultats no hi arriben.» En les darreres paraules del debat que es va suscitar sobre aquesta matèria, ja vàrem tenir ocasió nosaltres de recollir unes interessantíssimes paraules del senyor Mies, en el sentit de què on no arribés una acció del Poder executiu desenrotllat en virtut de les facultats concretes que li atorga l'Estatut, hi podia arribar el que, si no m'és infidel la memòria, va qualificar, encertadament al meu entendre, el senyor Mies, «d'acció paternal»; és a dir, d'una espècie de protecció que el nostre Govern de Catalunya pogués concedir a tots els interessos econòmics catalans inclús en aquella part en què el Govern de Catalunya no tenia, per la Llei, per l'Estatut, una facultat expressa per ajudar-la. I si un dia ens hem trobat amb coses que, com que ja estem entrant a juny i l'estació és molt avançada, avui ja no són actuals, però que ho tornaran a ésser en altres articles i ho tornaran a ésser l'any que ve en els moments en què s'han presentat, donant lloc a constants queixes i a injustícies i a perjudicis molt grossos pels productors catalans, com ho ha estat tota la distribució de contingents d'exportació de verdures primerenques, nosaltres ens hem de fer càrrec de què, al costat d'aquestes queixes, hi ha una sèrie enorme de problemes, respecte dels quals la situació de l'economia catalana és avui una cosa incerta i els interessats, inclús els representants de les grans agrupacions que defensen aquests interessos, no sempre saben — i això és, al meu entendre, la finalitat essencial de la meua interpellació —, no saben on acudir. De manera, que el primer que convindria és que el Govern i, per la representació d'ell, el senyor Conseller d'Economia, se'ns digués quina és en el dia d'avui la composició, l'organització dels serveis d'Economia que estan dins del Departament. Jo he llegit i rellegit l'Estatut, en els articles que fan referència a aquestes matèries, procurant trobar-hi contingut, i el contingut que hi he trobat és petit; però alguna cosa hi ha. I a part de les coses que s'hi troben, n'hi ha algunes, que a judicar per la premsa i pel *Butlletí de la Generalitat*, no han estat encara traspassades. Nosaltres hem de preguntar, per les facultats actuals que ja té el Govern de Catalunya i per les que el Govern de Catalunya espera tenir quan el traspàs de serveis sigui ja una cosa completa, quina serà l'organització d'aquest Ministeri d'Economia, quins seran els que podran acudir i el que es podrà esperar d'ell: un consell, una cooperació, una intervenció coactiva, ¿vol dir obra de Govern, en el sentit d'ordenar l'acció dels interessos? ¿Què és en definitiva el que podrà fer el Ministeri, el Departament d'Economia per a l'economia catalana? Hi ha, naturalment — això ja va quedar dit en línies generals en el petit debat que ha precedit aquest — dos aspectes, que s'han de separar per complet: l'aspecte que en podríem dir d'estudi, molt important, i l'aspecte gestió.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.)

En l'aspecte «estudi», nosaltres hem vist com el senyor Conseller d'Economia, corroborant pa-

raules del senyor Conseller Delegat, havia ordenat una intensificació de les tasques de l'Institut d'Investigacions Econòmiques, organisme de creació no gaire antiga, però que sembla que ha donat ja fruit de cert interès. D'aquest aspecte «estudi», potser és el menys interessant parlar-ne aquí, al Parlament; ja marxa. Però l'aspecte «gestió», l'aspecte possible d'obra de Govern en defensa dels interessos econòmics de Catalunya, això és el que, al meu entendre, ha de preocupar el Parlament. I, respecte d'ell, jo crec que nosaltres estem un xic a les fosques, perquè aquells oferiments genèrics de protecció paternalista, en una economia com la nostra, que forma part d'una economia superior com la espanyola, subjecte a les direccions d'un Parlament i d'un Govern en el qual Catalunya hi té més o menys representació, més o menys participació, però que no consta que s'hagi pogut assolir d'una manera eficaç que en aquesta superior representació de Catalunya hi hagi sempre la deguda intensitat d'actuació a l'objecte que els interessos cabdals de Catalunya no siguin abandonats i no siguin inclús en alguns moments atrellats; nosaltres hem de veure en quina forma el Govern de Catalunya es situa, perquè, al costat de totes les actuacions que nosaltres no podríem evitar i que en molts casos, hauríem de desitjar, dels interessos catalans que van directament al Parlament de Madrid o a les autoritats centrals competents en aquestes matèries, es pugui establir aquí, en tots aquells casos en què la importància dels problemes ho requereixi, una mena d'unificació i de coordinació de tot el que sigui un interès catalaníssim, un interès pròpiament català dintre dels interessos, moltes vegades heterogenis i algunes vegades contradictoris, dels interessos de Catalunya, que tenen també la seva importància en l'economia espanyola, i que moltes vegades — és trist dir-ho — han sabut defensar-se molt millor del que fins avui — i casos recents han estat ja esmentats en aquesta Cambra — s'ha sabut defensar l'Economia catalana. Jo no voldria haver de recordar una altra vegada sobre l'esforç que ha fet València per tal d'obtenir el Pressupost de l'Estat, pagant tot el territori espanyol, una important rebaixa de tarifes ferroviàries, a l'objecte de facilitar la venda de taronges en el mercat interior. Catalunya té alguns productes clàssics d'exportació. Aquesta exportació, passi el que passi, siguin els que siguin els esforços que pugui fer el Govern de Catalunya, ha d'estar sota la tendència a la baixa que malauradament és general en els nostres dies, però si es donen en alguns articles catalans exactament les mateixes condicions que es donaven en el mercat de la taronja, o sigui, d'ésser article vital per a l'economia ibèrica, article predominant d'exportació que proporciona una quantitat molt important de divises a la nostra economia, i que avui no podem exportar perquè els mercats estrangers són pobres o tancats o les dues coses a la vegada, i com a conseqüència d'això, aquests articles han de deixar una sortida més intensa que fins avui en el mercat interior, que això és el que es persegüia amb l'ajut del Parlament espanyol a l'exportació, pregunto si es donen totes, absolutament totes les

característiques que a Catalunya, i si es donen, quin organisme català havia d'ésser el que estés cridat a justificar quan una mida tan important com aquesta pugui amb el sacrifici de tots no ésser adoptada exclusivament per un article que vol l'atzar del clima i la geografia que a Catalunya li interessi molt poc, i, en canvi, no s'adoptin per altres articles que també podrien ésser molt més consumits dintre d'Ibèria del que són consumits avui si es donessin anàlogues facilitats de les donades a la taronja. En examinar, senyor Conseller d'Economia les facultats que l'Estatut ens dona en matèria econòmica, ens trobem amb una cosa de tots sabuda: que la legislació de tot el gros, de tot l'important, política comercial, política monetària i tot el que gira al voltant d'això, s'ho ha reservat el Parlament central, i inclús l'execució de les mides complementàries que en altres aspectes es donen a Catalunya d'una manera molt àmplia, en matèria econòmica no se'ns donen, de manera que nosaltres hem de témer que inclús organitzacions purament burocràtiques que, en realitat, no haurien d'existir dintre Catalunya després de la implantació del règim autonòmic, ens les trobem dependent de tots els Ministeris, entrecreuant en els moments més interessants aquesta acció sempre ben orientada del Govern de Catalunya per a defensar els interessos cabdals dels catalans. I si de les consideracions generals volem passar als casos pràctics, sap perfectament el senyor Conseller d'Economia i sap tota la Cambra que les lluites de la realitat cada dia ens donen nous exemples. Avui tenim, entre molts altres, el problema de la baixa dels cereals, que no és pas per primera vegada que se'n parla en aquesta Cambra. Aquí, si no m'equivoco, un senyor Diputat de la Majoria va ésser el primer en plantejar la qüestió. Nosaltres estem, com a productors de cereals, en una situació molt especial, perquè Catalunya en el seu conjunt té dèficit, Catalunya ha d'importar, però els nostres productors no estan en les condicions millors dintre el conjunt de productors de cereals de la Península Ibèrica. Què succeix? Que, en determinades circumstàncies, ells poden ésser objecte d'una invasió, i que Catalunya, per l'acció de Lleis i actes de Govern dels que ni nosaltres, com a Parlament, ni el Govern, com a Govern, pot intervenir, es troba que Catalunya té un gran dèficit a cobrir, i el cobreix amb cereals que no són catalans, quedant-se, no solament els cereals catalans sense vendre, sinó amb possibilitats de venda molt inferior al preu promig. I això, quines causes té? N'hi algunes que radiquen potser — i ho dic per a expressar la meua opinió i no per a donar un motiu al debat, que ens allunyaria de la matèria — en la reforma agrària, o més ben dit, en la distracció del Govern espanyol en vigilar l'aplicació de la reforma agrària en certes comarques, que ha donat lloc a roturacions arbitràries, fent que es plantessin cereals en terres que, dintre uns quants anys, no donaran res, però que, de moment, han donat lloc a aquesta producció exagerada, no controlada, que posarà en greu situació, probablement, en aquest any els productors. I aquesta és només un cas. Ens trobem amb el problema del vi que

interessa a Catalunya com a poques comarques ibèriques. Ve l'aplicació de l'Estatut del vi. És una intervenció a fons en tota l'organització de la nostra agricultura i del nostre comerç. Els organismes burocràtics, que malauradament, en definitiva, són els que s'apoderen de tota l'acció governamental que hagi d'aplicar l'Estatut del vi, ¿seran organismes exclusivament governamentals, dirigits i controlats pel Govern Central, o seran organismes dirigits, o almenys controlats, pel Govern de la Generalitat de Catalunya? Nosaltres veiem cada dia en les assemblees que, amb gran freqüència, celebren els agricultors, i la responsabilitat dels acords de les quals hem de deixar naturalment a ells, però són matèria interessant d'estudi, queixes respecte a dificultats amb què es troben determinats productors catalans per a col·locar a Catalunya alguns dels seus articles. Recentment s'ha dit, i no he vist enlloc una refutació en regla, una cosa que jo recordo ja haverla sentida quan Catalunya no era encara autònoma, fa potser quinze o vint anys, i és que determinades disposicions administratives de l'Ajuntament de Barcelona en relació al sacrifici i venda de carns, dificulta l'entrada, encara que sembli mentida, dificulta l'entrada de bestiar de les muntanyes de Catalunya, i, en canvi dona tota mena de facilitats al sacrifici de bestiar foraster, sobretot de Galícia. Aquesta afirmació que, en relació com dic a disposicions administratives de l'Ajuntament, jo havia sentit fer, i sembla que estava bastant ben provada, cap allà l'any 1912 o 1915, la trobo novament formulada pels agricultors de la Seu d'Urgell i la seva comarca en els darrers dies. Tot això seran facultats, serà incumbència, serà una possible actuació del Govern de la Generalitat de Catalunya o en el que calgui del Parlament, però, sobretot, penso que es tracta d'actes de gestió i no de legislació, per una cosa com aquesta: per l'ordenació interior del proveïment de carns i foment de la nostra ramaderia necessitem exclusivament d'actes legislatius i d'actes de Govern de Madrid, i podrem constituir en el nostre Departament d'Economia un organisme que pugui atendre aquests problemes, no merament, que ho farà sempre que pugui amb bons consells, sinó amb una acció que arribi a ésser un vertader acte de govern, és a dir, disposant quan faci falta de la coacció. Ens hem trobat — els exemples es podrien multiplicar — amb una qüestió que també va ésser objecte de debat l'altre dia: el problema de l'oli. L'oli, dintre l'economia catalana, té la importància que tots sabem, però aquesta importància presenta molts aspectes: és un article que sobra, un article d'exportació, però al voltant de la producció i exportació d'oli, que afecta, com dic, especialment l'exportació, a interessos catalans quantiosíssims, hi giren una sèrie d'interessos, i, ¿qui és el qui en nom de l'interès superior de l'economia catalana, que ha de menysprear els interessos particulars que no es vulguin coordinar amb l'interès general, però que està obligat a respectar aquests interessos particulars si tenen la bona disposició de sumar-se a un interès general superior, quin ha d'ésser l'organisme que decideixi en quin cas els interessos particulars són contradictoris, i en quin cas són

coordinats amb els superiors de l'economia catalana?

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.*)

Es va citar aquí, entre moltes altres qüestions, el problema de les admissions temporals d'oli estranger per a les classes que els mercats estrangers estimen, i per a fer-ho en forma que els nostres olis, en lloc d'haver d'ésser venuts, com tants altres articles, sota marca estrangera, malgrat que donem nosaltres la major part de les vegades la millor primera matèria, puguin ésser venuts com a olis nostres, amb tot el profit que això representa, perquè el que dona la marca és, en definitiva, el que en treu més benefici. I en relació amb tot això, hi pot haver, per exemple, un problema més delicat encara i que va més a fons en la lluita d'interessos particulars, que és el problema, no de les admissions temporals d'olis estrangers per a combinar-se amb els nostres, sinó el de l'admissió d'altres grasses estrangeres que vénen a combinar-se amb els olis, no tant per a la producció de l'oli pròpiament dit, com la dels productes derivats de l'oli; parlem, per exemple, del sabó. I aquí l'agricultura catalana ha plantejat oficialment al Govern un problema que afecta la seva vida, i nosaltres hem de saber si és que, com si no existís Parlament de Catalunya, com si no hi hagués Govern de Catalunya, cada oliaire o cada associació ha d'anar directament a Madrid a discutir-ho o hi ha manera d'establir aquí un organisme, primer d'estudi i selecció, com deia abans, d'interessos, però un cop seleccionats els interessos i averiguats quins són els que mereixen defensa col·lectiva, és que no hi ha manera d'establir un organisme que els defensi? Jo ja sé, com es va dir també en el petit debat a què va donar lloc la pregunta anterior, que en quant s'entra en aquesta matèria cal el plantejament de qüestions d'ordre teòric, però interessantíssimes, que són les que es refereixen a què quan nosaltres demanem una consideració pels interessos del productor, una protecció si fa falta a aquests interessos, si és que amb aquesta política nosaltres propugnem una orientació que sigui contrària als interessos del consumidor, sobretot del consumidor modest. No voldria acabar sense pregar al senyor Conseller d'Economia que, també en dues paraules, ens digués quina és l'orientació del Govern sobre aquest punt. Nosaltres, almenys jo particularment, creiem que parlar de l'interès del consumidor, no hi ha més que un grup de persones que tinguin dret, ple dret, a fer-ho, que són els que, ensems que consumidors, són productors. Tot aquell que sap les penes que s'han de passar per a treballar i per a produir, les dificultats per a obtenir un benefici produint, tot aquell, té dret a demanar d'un Govern que pensi en l'interès del consumidor, però els consumidors purs, aquells que viuen de l'aire, encara que l'aire prengui la forma d'un Pressupost públic i que aquesta classe social pugui arribar a influir en la política econòmica d'un país de manera que al costat de l'interès del productor es creï un interès del consumidor que no li importa d'un vinguin les coses i quins productors siguin els que s'arruïnin, encara que siguin els paisans, si a canvi d'això ell, que no ha treballat, que no ha produït, per definició, té una vida còmoda i un xic més barata; nosaltres aquest interès del consumidor no el creiem respectable; l'altre sí. Però l'altre no necessitem respectar-lo nosaltres, perquè

ell mateix ja es respectarà. El productor, tot productor, és consumidor, però com que sap les penes i els treballs que la producció representa, també té, sense voler, aquell sentit d'equilibri necessari per a no demanar coses impossibles i per a mantenir-se dintre de les exigències de la realitat.

És per això, senyors Diputats, que, seguint l'orientació de la pregunta que vàrem formular l'altre dia, nosaltres voldríem demanar al senyor Conseller d'Economia que, en resum, tingués l'amabilitat de donar a la Cambra ocasió de discutir aquests principals punts: Primer, organització actual i futura del Departament d'Economia, sobretot del Departament d'Economia, en el sentit pròpiament dit, deixant de banda el d'Agricultura, que té una missió més concreta, més fàcil d'establir. Segon, dintre d'aquesta organització — dic present i futura, perquè més o menys ha d'estar afectada pel resultat del trànsit de serveis — quines són aquelles facultats que el Ministeri d'Economia tindrà, però no d'una forma exclusivament patriarcal, sinó d'una forma coactiva, és a dir, que la intervenció del Govern pugui ésser una cosa que es faci sentir degudament en els interessos respectius. I tercer, quines són les orientacions generals que dintre d'aquesta organització i dintre d'aquestes facultats pensa donar el Departament, a l'objecte que tots els elements productors catalans, no l'agricultura solament, sinó tots els elements productors sàpiguen a qui han de dirigir-se i com han de dirigir-se i en quin cas poden esperar trobar un xic de protecció i de defensa en moments tan difícils per a tots com són els presents.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: En els moments en què el senyor Vidal i Guardiola va anunciar la seva interpellació respecte a aquest tema, havia nascut ja una discrepància respecte a aquest punt de vista darrer que esmentava el senyor Vidal i Guardiola, o sigui de l'interès del productor i del consumidor. Ens pintava en aquestes darreres paraules el senyor Vidal i Guardiola aquesta mena d'entelèquia, diria jo, d'un consumidor que no sigui productor. No em referiré, naturalment, a aquest ent de raó, perquè en parlar l'altre dia de defensar l'interès del consumidor, ens referíem concretament al consumidor d'articles agrícoles, que és del que s'estava parlant, al treballador en general, que és consumidor a la vegada de tota classe de queviures, i en aquest sentit es quan anàvem a cercar una veritable contraposició d'interessos i és quan desitjàvem fer notar el difícil que serà arribar a aquesta elaboració d'una unitat de mira, d'un punt de vista general català quan sigui hora de defensar interessos econòmics.

Ens parlava el senyor Vidal i Guardiola de l'interès que podria tenir per a tots — amb paraula velada ho ha dit, però em sembla que aquesta és la seva idea — el fer derivar les discussions d'assumptes econòmics cap el nostre Parlament, malgrat no entrin de ple en les nostres atribucions. Crec que els costums, més que les Lleis, són els que guien la vida dels pobles, i si nosaltres fem que el costum sigui que ens anem ocupant d'assumptes econòmics, farem que a l'últim una de les nostres atribucions serà l'endegar l'e-

conomia del nostre poble. Per això crec que no és perdre el temps, malgrat que no estigui dintre de les nostres atribucions legals, el que ens ocupa dels punts de vista de política econòmica general d'Espanya, perquè, després de tot, les idees que aquí exposen si no el·laboren en conjunt un interès global català, un interès de conjunt de tots els interessos de la nostra terra, podrem marcar orientacions i podrem influir en les futures decisions del Govern de la República i del Parlament de la República.

L'altre dia precisament havia nascut la discrepància amb el senyor Vidal i Guardiola en esmentar un punt concret, que és quant a nosaltres se'ns va escapar un crit, en defensa del consumidor, que era el que feia referència a la política de l'oli d'Espanya. Dic política de l'oli d'Espanya i no dic política de l'oli de la República, perquè desgraciadament la República segueix, en la qüestió de l'oli, la política tradicional espanyola, que és, em sembla, en el fons, la mateixa política que defensava aquí el senyor Vidal i Guardiola. En la qüestió de l'oli, que crec que tots estarem d'acord en què és la més fonamental de l'economia espanyola, és sens dubte la producció més important de tota l'agricultura espanyola, i per consegüent el que té més valor, tant per a l'interior com per l'exportació. És molt convenient que ningú no s'equivoqui i que no sigui un interès nacionalista mal entès que condueixi a una situació catastròfica, que és la que s'està preparant per a tots els interessats en aquesta matèria. L'afirmació fonamental que va merèixer la nostra interrupció de l'altre dia al senyor Vidal i Guardiola, era que la possibilitat que fossin admeses a l'exportació grasses exòtiques, donava lloc a un desnivell de la balança comercial espanyola, donava lloc a una influència en sentit desfavorable en el mercat de divises i, per consegüent, deixava d'ésser convenient per a la nostra economia, i aquest és, evidentment, el punt de vista dels productors. Jo desitjo fer notar que aquest punt de vista és radicalment contradictori amb l'interès dels treballadors, amb l'interès dels consumidors, i a la llarga radicalment contradictori amb l'interès dels mateixos productors. De manera que els productors que defensen aquest punt de vista hi veuen curt, defensen solament l'interès immediat, però a la llarga s'aboquen a una situació catastròfica. Sembla evident, quan un país com el nostre produeix un article amb excés i deixa un sobrant importantíssim per a l'exportació, que tot el que sigui admetre a la importació productes similars, és anar contra el propi interès del país, i, com que això sembla evident, aquesta afirmació ha estat la base tradicional de la política de l'oli a Espanya. Els homes de la Dictadura, que en això com en tot hi veien curt, o no hi veien gens, foren els iniciadors d'aquesta política extremadament nacionalista, extremadament proteccionista, en el sentit de la política de l'oli, com en molts altres sentits, i és natural que tenien al seu costat tots els propietaris de la terra, els propietaris de la terra que tenien un interès contraposat amb tots els consumidors d'oli, que són la gran majoria dels espanyols, dels que no tenen propietats de terra olivera.

El punt de vista crec que és prou curiós per a discutir-lo, però a més té influència aquesta política en tota l'agricultura nacional, i l'organisme que propugnava el senyor Vidal i Guardiola, que hauria d'existir a la nostra terra per a endegar aquests estudis, crec que una de les funcions més importants i més urgents que hauria de tenir en compte és aquesta d'estudiar la política de l'oli, per a si pot ésser, elaborar una ideologia catalana per a contraporsar-la a la ideologia andalusa, que és la que ha guiat tota la política espanyola en aquest punt concret. En defensar nosaltres la possibilitat d'importació de grasses d'origen exòtic, que facin una possible competència a l'oli nacional, és evident que defensem el punt de vista de l'abaratiment de l'oli en el nostre mercat interior. Els treballadors, que són abans que productors consumidors de queviures, que llur migraat jornal serveix exclusivament per a comprar els queviures indispensables per no morir-se de fam, és evident que tenen un interès immediat en què els queviures siguin el més econòmics possible, tenint un interès contraposat radicalment a l'interès dels propietaris de la terra, dels rendistes, que volen que els queviures que surten de la terra tinguin un preu el més elevat possible, perquè això influeix en la renda de la terra i, en últim terme, en el preu de la mateixa terra. Doncs, solament afirmant això sembla que ja n'hi hauria prou per a haver defensat la nostra posició, però si dona la casualitat que en un punt concret l'interès del consumidor, l'interès del treballador, a més d'ésser el seu propi interès, coincideix amb la conveniència general del país, és evident que val la pena de glossar el tema i val la pena que els que poden influir més o menys directament en l'orientació que hagi de prendre aquest problema, s'hi fixin bé abans de prendre una resolució, abans de donar un consell. Ens deia el senyor Vidal i Guardiola: «És evident que si entra una grassa d'origen exòtic, produeix un desnivell en la nostra economia.» Això seria evident en qualsevol altra mena d'articles que no fossin fàcilment substituïbles uns per altres, o que no fossin fàcilment transformables, però en la qüestió de les matèries grasses, es dona el cas que s'efectua un veritable desallotjament del mercat d'uns articles per altres, és a dir, reduïm el problema a la seva mínima expressió, que és, tal com ja argumentàvem als homes de la Dictadura quan vèiem que s'equivocaven d'una manera lamentable en voler resoldre aquests problemes; els dèiem que des del moment que entra a Espanya un quilo d'una grassa comestible qualsevol, que surti a més baix preu que l'oli d'oliva, queda des d'aquell moment un quilo d'oli d'oliva disponible per a l'exportació. Que si aquest quilo d'oli d'oliva, que és la grassa més selecta de tot el món i la més cara sempre, aconseguix un preu més elevat que no la grassa que ha estat importada, això no produeix un desnivell en contra de la nostra balança comercial, sinó un desnivell a favor, és a dir, la diferència de preu que hi ha entre l'oli d'oliva i la grassa que ha estat importada és una diferència que íntegrament va a favor de la nostra balança comercial.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si el compren.

El Sr. RUIZ I PONSETI : El compren sempre.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Disponible sí, però comprat i pagat no.

El Sr. RUIZ I PONSETI : És evident que totes les grasses tenen en el mercat mundial una còtització. Aquesta còtització és variable segons sigui el valor i la naturalesa d'aquestes grasses, però tothom sap que a tot el món la grassa que té un valor més elevat, exceptuant la mantega, que és una política a part, és l'oli d'oliva. Tot país productor d'oli d'oliva que acostumi els seus propis habitants a menjar una grassa que no sigui oli d'oliva, deixa un remanent d'oli d'oliva disponible per a l'exportació, amb guany evident per a l'economia nacional. La possibilitat d'aquesta exportació depèn, naturalment, sempre del preu; és qüestió de posar-se a preu del mercat mundial, però sempre hi ha mercats per absorbir aquesta matèria que queda disponible. A més, l'assumpte no tindria prou importància per a l'agricultura si no fos perquè aquesta política espanyola de l'oli, ha estat la causant que l'agricultura espanyola estigui en una impossibilitat absoluta de progrés. No és concebible una agricultura progressiva, pròspera, sense una ramaderia veritablement rica, i no és concebible una ramaderia veritablement rica sense aliments nitrogenats a preu econòmic. No hi ha ramaderia possible, com s'ha demostrat que la ramaderia espanyola no pot progressar de cap manera, si no hi ha aliments nitrogenats econòmics, i, a més, fàcilment digeribles pel bestiar. ¿Quins són els aliments nitrogenats econòmics que tenim a la nostra terra? No n'hi ha cap. Solament hi han les llavors de lleguminosa, que en estat cru són de difícil digestió i, a més, resulta cara per a l'agricultura. Els únics aliments nitrogenats, a part també les farines de peix i carn, de producció sempre deficient i que donen origen a veritables catàstrofes dintre de la producció ramadera, els únics elements nitrogenats econòmics de què disposa la ramaderia progressiva de tot el món, són els residus de la indústria de l'oli, són els turtós oliaginosos. Sense turtós a bon preu, no hi ha ramaderia possible.

No fa molts dies, en una pregunta o en una interpellació, es parlava aquí de la necessitat d'enllestir seriament el problema de les pestes que tan mal fan al nostre bestiar i principalment als porcs. Jo no vaig voler intervenir en aquell moment a la qüestió, perquè semblava que es tractava d'un tema exclusivament sanitari; però estic fermament convençut que fins que els nostres ramaders no disposin de turtós, és a dir, d'elements nitrogenats a preu econòmic, no es lliuraran d'aquestes pestes que periòdicament ataquen el seu bestiar. Tant se val que s'estudiï microbis, tant se val que s'estudiïn injeccions miraculoses, perquè si no es té com a base una bona alimentació, estarà sempre el bestiar propens a malalties, i, per consegüent, es produirà el desencís de tots els ramaders. Per això és absolutament necessari que tota la política que es vulgui seguir en el ram de l'oli vagi orientada vers l'orientació periòdica de turtós; i per això considerem una equivocació lamentable la de tots els agricultors de la nos-

tra terra que han defensat aquest punt de vista, la prohibició d'importació de grans exòtics que donin oli, perquè aquesta importació no tan sols no va en contra dels seus interessos, sinó que, pel contrari, és solidària dels seus interessos. I precisament per a resoldre aquest punt, punt que hauria de tenir molt en compte el Departament d'estudis del nostre Conseller d'Economia i Agricultura, algú ha preconitzat la importància del cultiu de la soja en el nostre país.

És evident que si no s'estimula el cultiu de la soja s'haurà d'estimular el cultiu de qualsevol altre lleguminosa que sigui apropiada per l'alimentació del bestiar; però s'ha de tenir sempre en compte quan s'estudiï aquest cultiu de lleguminoses que donin oli, la legislació de la República en aquest punt, la possibilitat de variar la legislació de la República en aquest punt; perquè si les lleguminoses que siguin pròpies per donar oli i es cultivin en vistes a l'alimentació del bestiar, no hi ha possibilitat de primerament extreure l'oli, serà catastròfic el seu cultiu i no hi haurà manera de poder-lo defensar en un aspecte econòmic.

Precisament parlant d'aquest punt, no fa moltes setmanes, al Departament d'Economia i Agricultura de la República, el Ministeri d'Agricultura va dictar una disposició sumament curiosa, filla del nacionalisme econòmic, que és el que, des del meu punt de vista, produeix les grans desgràcies de l'Economia actual, que demostra que la política de l'oli té una importància tan extraordinària dintre de l'Economia espanyola que plana sobre tota classe d'interessos. Em refereixo a què la República, en bon acord — ja data des de molt temps a Espanya aquesta orientació —, té interès en estimular el cultiu del cotó. És indubtable que si pogués arrelar a Espanya un cultiu intensíssim del cotó la nostra economia s'emanciparia d'una de les exportacions de moneda més importants que té. És dona el cas que en el cultiu del cotó, no solament té importància l'aprofitament de la fibra, sinó que tan gran com l'aprofitament de la fibra la té la llavor del cotó; la llavor del cotó sols té importància econòmica quan se'n pot extreure oli i quan es pot extreure oli destinat a l'alimentació. Tingui's en compte que el fet que l'oli del cotó sigui la base de l'alimentació nord-americana ha estat també la base de la prosperitat del cultiu del cotó a Nord-Amèrica, car el nostre Ministeri d'Agricultura va tenir la gran ocurrència, cercant la manera d'estimular el cultiu del cotó a la nostra terra, de prohibir que del gra de cotó es produís oli per a destinar-lo a l'alimentació. Aleshores, per un costat es gasten quantitats grans de moneda per a estimular el cultiu del cotó; i amb una senzilla disposició, filla de la política de l'oli, es fa impossible que el cultiu del cotó sigui econòmic a Espanya i que pugui ésser un cultiu de veritable prosperitat econòmica. Això vol dir que és una política que cerca tots els resquicis per a fer mal a la nostra economia. Aquí no es tracta d'enfrontar uns interessos estrangers amb uns interessos nacionals, sinó d'enfrontar dos interessos nacionals. Per aquestes raons varem voler protestar d'aquesta afirmació del senyor Vidal i Guardiola, perquè així com avui, amb una senzilla disposició, es fan impossibles les possibilitats del cultiu del cotó, demà es faran impossibles les possibilitats del cultiu de la soja; i en últims resultats tot anirà en contra

de la nostra ramaderia i de la nostra agricultura. I res més.

El Sr. PRESIDENT: Queda suspesa aquesta interpellació.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell, per a rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En realitat, senyors Diputats, poques són les coses que haurem de dir. L'altre dia vàrem demanar la paraula i la va demanar també el senyor Conseller de Justícia i Dret. Jo àdhuc havia insistit en què em fos concedida en la passada sessió, perquè creia que amb pocs minuts podríem acabar en el que volíem manifestar en contestació al senyor President de la Comissió, però havent manifestat el senyor Conseller de Justícia i Dret el desig de fer ús de la paraula, jo em vaig reservar, naturalment, la meua intervenció per a poder recollir, si feia falta, les manifestacions del Govern.

Jo suposo que el senyor Conseller de Justícia i Dret tenia quelcom que dir quan va demanar la paraula. Avui, el senyor Conseller de Justícia i Dret no està present a la Cambra; i encara que la entitat Govern està sentada en el banc roig, està en aquest banc digníssimament representada, cada un dels Consellers dintre del Govern té la seva especialitat, i el Conseller que ha presentat el Projecte de Llei aquest, encara que hagi sofert el dictamen una gran variació de la Comissió, és el senyor Conseller de Justícia i Dret.

Jo no sé si l'altre dia, quan el senyor Conseller de Justícia i Dret va demanar la paraula, volia fer més llum sobre els motius que havien induït al Govern i a ell personalment a acceptar les variacions que en el Projecte del Govern havia introduït el dictamen de la Comissió. Però aquest Projecte de Llei en realitat va tenir una tramitació, jo no diré anormal, ni poc reglamentària, però sí una mica estranya. Ja va començar el primer dia, quan es va iniciar la discussió d'aquest Projecte que gairebé no hi havia cap membre del Govern en el banc roig; i avui ens trobem en què el senyor Conseller de Justícia i Dret, el Conseller que porta el patrocini del Projecte de Llei convertit avui en dictamen de la Comissió, després d'haver demanat l'altre dia la paraula, ha tingut d'anar a Madrid. Deu haver marxat per coses tan imprevisibles com el que representa que el divendres a la tarda no en fos coneixedor. El cert és que avui ens trobem havent de seguir aquesta discussió i no sabem nosaltres quin és el pensament del Govern ben determinat en forma que puguin recollir-se aquelles suggerències que puguin formular-se des dels bancs de les Minories i incorporar-les o rebutjar-les el dictamen de la Comissió. En conseqüència, com que jo, encara que planyi aquesta absència del senyor Conseller de Justícia i Dret, no puc fer més que resignar-me i no puc demanar, perquè potser el senyor President de la Cambra no hi accediria, que la discussió d'aquest Pro-

jecte s'ajornés fins que coneguéssim el que volia dir l'altre dia el senyor Conseller de Justícia i Dret, he de desistir de seguir fent ús de la paraula, perquè, amb tota la consideració per al President de la Comissió, si jo hagués de parlar avui, no hauria de fer més que insistir en els punts de vista ja exposats l'altre dia, i llavors podria fer-se'm el càrrec de què amb les meves paraules no feia altra cosa que allargar la qüestió. Per consegüent, si de totes maneres, malgrat aquesta absència del senyor Conseller de Justícia i Dret i malgrat que nosaltres no podem satisfer la nostra curiositat respecte de quin era el pensament que volia exposar o les orientacions que desitjava tractar l'altre dia en demanar la paraula, jo hauré d'acabar aquestes breus manifestacions retirant, com ja vaig anunciar l'altre dia, el vot particular que havia presentat aquesta Minoria i que era el mitjà reglamentari per a exposar el nostre pensament respecte del Projecte que es discuteix, a reserva de què després en la discussió dels diferents articles poguem concretar el nostre pensament en vots particulars o esmenes que podran ésser objecte de debat. Retirem, doncs, el vot particular.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Les manifestacions que acaba de fer el senyor Ventosa i Calvell m'obliguen a què jo faci dos aclairiments.

En primer terme, la modificació que ha sofert el Projecte presentat pel Govern en aquesta Cambra, és degut a unes paraules que amb motiu de la seva presentació es digueren ací d'una manera clara. El Govern digué, en presentar el Projecte, que no en feia qüestió tancada i que totes les modificacions que portessin un millorament d'aquest Projecte de Llei serien acceptades pel Govern. El Govern, sí, llavors com ara, té uns límits que no volia depassar i els conserva en aquests moments, però aquelles modificacions, com dic, està disposat a acceptar-les. Això, en quant a la modificació soferta pel Projecte de Llei.

En segon terme, el Govern no està absent. Pot estar absent el senyor Conseller de Justícia i Dret, que patrocina aquest Projecte de Llei, però això no significa que no es pugui continuar la discussió. Aquí hi ha, representant el Govern, dos Consellers que érem ponents d'aquest Projecte de Llei i que, per tant, el coneixen a bastament; són el senyor Mies i el que té l'honor de parlar-vos.

Hem dit abans que per a tot el que faci referència a aquest Projecte de Llei i que impliqui una millora, el Govern té oberts tots els camins per tal de realitzar un Projecte que s'adigui a les realitats que planteja el problema agrari. Poden, per tant, les VV. SS. fer totes les objeccions i portar a la Cambra totes les inquietuds i totes les coses que vulguin presentar contra el Projecte de Llei per tal de millorar-lo, en la seguretat que aquest Govern sabrà recollir-lo. No alleguin, per tant, l'absència d'un senyor Conseller, perquè el Govern està present i contestarà.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Breus paraules, perquè no desitjaria que el senyor Conseller de Governació ni cap membre del Consell Executiu prenguessin les meves paraules com una desconsideració, encara que ja crec haver-me manifestat prou clarament. Pel demés, no he sostingut el criteri de suspendre la discussió amb altra mira que la de què no es pogués pensar que el nostre popòsit era posar obstacles a la discussió del Projecte de Llei.

En quant a les modificacions del Projecte de Llei, és clar que ni el senyor Conseller de Justícia i Dret el primer dia, ni el Primer Conseller després, ni avui el senyor Conseller de Governació, ens han dit mai quin era aquest límit infranquejable, més enllà del qual el Govern no podia passar, i així és fàcil sentar un criteri d'energia per part del Govern. I dir que nosaltres no estem disposats a passar més enllà i si se'ns exigeix que passem més enllà estem disposats a plantejar la qüestió de confiança, és no dir res si a la vegada no se'ns diu on rau el més enllà, així, sempre es trobaran al banc roig i mai no quedaran malament.

Em semblava que del Projecte del Govern al dictamen de la Comissió hi havia unes modificacions de fons, d'essència, i això és el que no se'ns ha explicat per part dels senyors Consellers que han fet ús de la paraula, ni per part del Govern que s'havia tractat d'aquell límit, que consistia en les bases essencials que determinaven aquell Projecte que s'havia presentat i acceptat després en una transformació d'aquelles bases essencials i que determinen una cosa que estarà bé o malament, però radicalment distinta. Bé, de totes maneres, avui ens trobem davant del dictamen de la Comissió i el senyor Conseller de Governació ha repetit que el Consell i el Govern, o el Govern d'acord amb la Comissió, estava disposat a acceptar totes aquelles suggerències que poguessin conduir a esmenar el dictamen, a modificar-lo o a millorar-lo. Jo celebraré molt que aquest esperit es manifesti en la discussió de les esmenes i dels vots particulars que es presentin, i ho celebraré moltíssim inclús per a l'eficàcia del mateix Projecte de Llei, que com ja vaig anunciar l'altre dia no adquirirà en realitat condicions d'eficàcia i de durada a la nostra terra ni podrà resoldre mai el greu conflicte del camp a Catalunya, si no és creant un veritable estat de pau i de concòrdia; i l'estat de pau i concòrdia al camp hauria de començar per un estat de veritable concòrdia dintre de la Cambra, en un Projecte en el qual tots, fent-se càrrec dels interessos superiors, abandonéssim els criteris exclusius i els criteris limitats per tal d'anar a cercar dintre del respecte a l'ordre jurídic, però amb consideració a totes les realitats econòmiques, una solució adequada per a resoldre, encara que fos provisionalment, el problema del camp a Catalunya i preparar una solució més definitiva en la discussió del Projecte de Llei de conreus.

El Sr. PRESIDENT: Ha acabat la discus-

sió de la totalitat. Doni's compte de l'article 1.er (El senyor Secretari llegeix l'article 1.er del Projecte.) Hi ha un vot particular.

• (Un senyor Secretari llegeix el següent vot particular:)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular el següent vot particular a l'article 1.er del dictamen de la Comissió especial al Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Article 1.er Els contractes de conreu de tota mena subsistents entre propietaris i conreadors de la terra en tot el territori de Catalunya que no hagin estat modificats en judici de revisió o per acord amistós de les dues parts, des del 14 d'abril del 1931, es consideraran en període de revisió fins que sigui promulgada la Llei de contractes de conreu que ha d'aprovar el Parlament de Catalunya.

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — M. Serra i Moret i J. Comorera.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió no accepta el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun dels signants vol defensar-lo?

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: Encara que en intervencions anteriors hem posat de manifest els arguments fonamentals que ens havien induït a nosaltres a formular aquest vot particular, haurem de repetir-los somerament ara, per a defensar aquest vot particular contret a l'article 1.er d'aquest Projecte de Llei.

Nosaltres desitjariem que tota Llei tingués, si més no, totes les bases jurídiques possibles. He dit i ho he de repetir ara, que tota Llei ha de tenir caràcter de generalitat. No es poden fer Lleis especials per a ciutadans de qualsevol categoria, perquè el nostre règim i tots els corrents jurídics moderns són contraris a aquests procediments i a aquests principis. Hem de sostenir que les Lleis han d'ésser per a tothom i hem d'entendre que quan es plantegen conflictes i quan aquests conflictes parteixen d'un fet econòmic i tenen una base econòmica, s'ha d'atendre el fonament i la causa dels conflictes, no s'ha d'atendre justament els conflictes plantejats; que si alguna cosa representen, representen la totalitat dels conflictes econòmics o jurídics que s'han plantejat amb motiu d'alguns casos aïllats que, per molts que siguin, no enclouen mai la totalitat dels afectats. Perquè la Llei tingués, al nostre entendre, un fonament jurídic, i tractant-se d'una Llei provisional, nosaltres no admetem que en el primer article d'aquesta Llei es digui que és únicament per a solucionar aquells conflictes que hi ha plantejats o pendants de solució, sinó que diem, en forma clara, que tots els contractes de conreu de tota mena de Catalunya es considerin en període de revisió. La cosa és perfectament natural i defensible.

Tenim pendent de dictamen un Projecte de Llei de contractes de conreu. Si hi ha hagut necessitat de portar al Parlament un Projecte de Llei de contractes de conreu, hem de creure nosaltres que existeix un conflicte d'ordre general i que han de modificar-se tots els contractes o s'han de modificar les Lleis que fixen les bases contractuals. No podem suposar mai que la Llei de contractes de conreu que haurà d'a-

provar en el seu dia el Parlament de Catalunya hagi d'afectar només alguns contractes de Catalunya, sinó que hem de suposar que els afectarà tots, tota vegada que canviarà la base jurídica d'aquests contractes. I què, més natural, doncs, que en comptes de fer la declaració en aquest primer article de què es va únicament a solucionar, o a suspendre — perquè no es tracta de solució, sinó que es tracta de suspensió —, aquells conflictes que hi ha plantejats o que hi ha pendants de resolució, aquests casos de subversió del contracte o de la Llei que han estat plantejats a Catalunya? Per això nosaltres entenem que són tots els contractes de conreu que estan en període de revisió, molt particularment mentre duri la vigència d'aquesta Llei que tindrà caràcter purament transitori. Un cop sigui aprovada la Llei definitiva, aleshores tots els contractes hauran d'adaptar-se a la Llei definitiva, almenys aquells conflictes que es derivin dels contractes hauran d'adaptar-se a la regulació i a les Lleis que nosaltres dictem. Per consegüent, és un fet que per si sol és evident que tots els contractes de conreu de Catalunya han de considerar-se, durant aquest període transitori, en període de revisió, és evident per les raons que he dit. Però encara que no existís, encara que no existís aquest Projecte de Llei que ha de dictaminar-se de contractes de conreu, seria igualment evident pel fet d'haver-se produït aquests conflictes; perquè si realment només són dignes d'atenció aquells conflictes que hi ha pendants en l'actualitat, ja hi ha Lleis per a resoldre'ls d'una manera o altra; ja estan resolts. Direu vosaltres: «és que no s'han resolt a satisfacció dels interessats». Perfectament; però no s'ha de fer una Llei transitòria per a resoldre només uns quants conflictes que hi hagi plantejats, ha de fer-se una Llei transitòria — que hi ha necessitat de fer-la, i en això jo trobo perfectament el que ha fet el Govern de la Generalitat portant aquí dos Projectes de Llei, un de règim transitori i altre de règim definitiu —; la Llei que es faci de règim transitori ha d'ésser en previsió de tot el que pugui ocórrer en el règim definitiu, i ha d'ésser també la que, encara que sigui només per durant el règim transitori, abasti tots els conflictes que puguin plantejar-se i doni lloc a què allà on no s'hagin plantejat conflictes puguin, almenys, trobar-se en les mateixes condicions que allà on no hi hagi conflictes plantejats.

Fixeu-vos vosaltres en la injustícia que representa — ho hem dit i ho hem de repetir —, en la injustícia que representa el que només es sancionin aquells fets que han estat la subversió de les Lleis vigents o dels contractes vigents, de tal manera, que resultaria, segons el Projecte de Llei presentat, que tots aquells que han volgut complir fidelment els contractes que tenien, encara que no hi estiguessin conformes, tots aquells serien premiats obligant-los a complir aquests contractes durant aquest període transitori. I veurem després.

Com que això és una qüestió tan clara, em sembla innecessari insistir respecte d'ella. Crec que enlloc s'hauria fet una proposició d'aquesta naturalesa. Crec que si realment existeix un conflicte al camp i aquest conflicte té naturalment causes econòmiques fonamentals, perquè han canviat totes les condicions econòmiques d'explotació de la terra, perquè cada dia es fa més difícil continuar en l'explotació de la terra en els termes

actuals, crec que nosaltres no hem d'atendre solament a aquells que han tingut, diguem-ne, l'audàcia, l'atreuiment de no complir els contractes que tenien vigents. Així resultaria que aquest conflicte no tindria en absolut cap caràcter de conflicte social; fóra un conflicte particular d'uns masovers, arrendataris, parcers, els que sigui, amb els respectius propietaris, i que es faria una Llei expressa per a resoldre uns conflictes personals d'unes quantes persones. I el Parlament de Catalunya no ha de fer aquesta feina; el Parlament de Catalunya ve a legislar per a tothom, no ve a legislar per a uns quants que hagin tingut aquest atreuiment, aquesta audàcia, o, si ho voleu, aquesta valentia; ve a legislar per la totalitat dels ciutadans, pels que l'han tinguda i pels que no l'han tinguda, per tots aquells que estan afectats per les mateixes causes i per les mateixes complicacions de l'economia moderna.

Però, fixeu-vos bé en l'error que representa el voler sostenir que una Llei transitòria ha de solucionar només aquests conflictes personals i individuals d'uns quants — per molts que siguin — que tinguin pendants amb els seus respectius propietaris; fixeu-vos bé en el que vos he dit, que és una realitat que vosaltres podeu constatar abans de gaire. Els conflictes a Catalunya no es disminuiran, que es multiplicaran, perquè les causes que van produir els conflictes s'estan multiplicant diàriament. A tot arreu la producció està afectada per una baixa de preus enorme; a tot arreu la producció està afectada per unes dificultats que impossibiliten completament l'exportació; avui, el treballador de la terra en les comarques més riques de Catalunya, no troba retribuït el seu treball. I que haurà de fer, si potser inexcusablement, si potser indefectiblement, si potser inevitablement es trobarà en què no pot pagar aquest any l'arrendament que té contractat amb el seu propietari; potser contra la seva voluntat i malgrat la seva voluntat de voler complir el seu contracte, no el podrà complir, perquè les circumstàncies en què ens trobem faran impossible que el pugui complir. Per què, doncs, si el conflicte s'ha originat per causes econòmiques inevitables i el conflicte creix per les mateixes causes econòmiques, agreujades ara d'una manera considerable i extraordinària; per què, doncs, no hem de preveure tot això que ha de venir? Perquè no es necessita ésser profeta per a prevenir-ho, perquè realment s'està produint avui a les comarques més riques de Catalunya aquest cataclisme econòmic. Reaccioneu en aquest cas i penseu que les Lleis, en primer lloc, han d'ésser fetes per a tots els catalans, que han d'incloure a tots els catalans, que no es poden fer excepcions. Molts meritosos seran aquells que hagin tingut aquesta audàcia o aquest atreuiment, però el premi ha d'ésser per a tots; només faltaria que quan uns plantegen una vaga, només aconseguissin les millores aquells que han plantejat la vaga, aquells que han estat del comitè de vaga o aquells que han anat a la presó; quan s'arrangen les qüestions s'arrangen per tots els treballadors, no s'arrangen únicament per uns quants, s'arrangen per a tots, per tota la classe, sigui la que sigui. Es fa justícia o no se'n fa, però

quan es fa i es pot, es fa sempre amb caràcter general i per a tothom. Crec, doncs, que no necessiten molts arguments per a defensar el nostre vot particular per si sol ja claríssim i es veu que al costat de l'altre que ve a resoldre només els conflictes pendents com si no se'n poguessin produir de nous, com si no sabéssim que abans de produir-se els actuals, ningú podia preveure que es poguessin plantejar i amb l'extensió que s'han plantejat, seria vosaltres que vindríeu aquí a dir una cosa que no seria veritat : s'ha dit que aquest conflicte és un conflicte artificial que ha estat provocat amb propagandes. No, no ha estat provocat amb propagandes ni podria produir-se per propagandes si no existissin causes econòmiques i morals, perquè sabem que totes les causes morals es basen en fets econòmics, perquè sabem que l'origen de tot està en els fets econòmics ; si no sabéssim això hauríem de creure que és un conflicte artificial, i es va a premiar només els que han secundat o els que han anat darrera els propagandistes d'aquesta modificació de contractes o millores que la gent demani. No podem acceptar això ; nosaltres creiem que la rel és molt més fonda, que les causes existeixen, que el conflicte és veritable, i creiem que aquest conflicte ha de resoldre's, i ha de resoldre's en termes generals per a tots els catalans, per a tots els que estan avui treballant la terra, per a tots els que es trobaran indefectiblement dintre de poc que hauran de provocar nous conflictes i que llavors aquesta Llei per ells no servirà, perquè segons ells hauran de complir-se els contractes que siguin establerts abans i després del 14 d'abril.

Val la pena, doncs, encara que sigui una Llei transitòria, encara que sigui una Llei que tingui la intenció d'establir un règim provisional mentre discutim amb calma i si pot ésser amb fortuna el que han d'ésser els contractes de conreu a Catalunya, per la qual cosa crec que les paraules que acaba de pronunciar el senyor Ventosa i Calvell no solament no són gens sobrerres, sinó molt oportunes, serà precis que es cerqui la concòrdia i la concurrència de tots, perquè si estem disposats a suportar la propietat, si no estem disposats a socialitzar totes les coses, no hi haurà més remei que convenir amb els propietaris algun pacte, alguna mena de convivència, de convicció, perquè puguin continuar les coses en el règim capitalista. Mentre no estem disposats a fer el que voldríem que es fes, mentre no vingui això, no hi haurà més remei que arribar a una concòrdia, a un *modus vivendi*, a una manera o altra per anar tirant dintre el règim capitalista i perquè això pugui arribar a un resultat s'haurà de cercar la concurrència o l'antuència o almenys la tolerància de tots els que són propietaris i seguiran essent-ho en el règim actual. Perquè fixeu-s'hi bé, perquè per molt que vosaltres volgheu aquí inspirar el Projecte de Llei definitiu en una forma que sigui molt favorable pels que treballen la terra, hi ha factors econòmics que el Parlament de Catalunya no podrà vèncer i us trobareu que totes les Lleis que es dictin seran realitat en tant ho consentin les realitats, els fets econòmics i la producció econòmica, i us trobareu que mentre hi hagi propietaris que tinguin el privilegi o el dret

— com volgheu — de disposar de l'instrument principal per la producció, quan hi haurà manca de braços es compliran les Lleis i fins i tot s'establirà un règim de favor a profit dels que treballen la terra ; quan les coses siguin en termes distints, aleshores tot el règim de favor serà pels propietaris.

Fixeu-vos, doncs, que té molta importància que malgrat tractar-se d'un règim transitori nosaltres no apartem la vista que els fets es produeixen per causes més profundes, que més que per propagandes o subversions, es produeixen per causes econòmiques, es produeixen perquè econòmicament hi ha hagut un trasbals que ha fet impossible la continuació dels contractes antics i això no afecta a una comarca ni a un individu, afecta a l'organització general del país i convé legislar perquè aquesta organització general del país trobi la seva adaptació dintre un règim transitori o provisional en termes generals tan justos com sigui possible, que això es pot discutir després, però almenys que sigui per a tothom, que tothom pugui emparar-se en la Llei, que tothom pugui posar la seva fe en la Llei i que tots aquells que es trobin en conflictes inevitables com s'hi trobaran aviat, trobin un instrument legal on poder emparar-se i puguin exigir aquells contractes que els pertoquen.

Us prego, doncs, que abans de rebutjar aquest vot particular que defensem, us hi fixeu bé i vegeu si és possible rectificar, si és possible totalment, el criteri que heu exposat en l'article 1.º d'aquesta Llei provisional.

El Sr. CEREZO : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Cerezo, per la Comissió.

El Sr. CEREZO : Estem d'acord en què els contractes de conreu, tots en general han de modificar-se, estem d'acord que la situació econòmica que està travessant l'agricultura tendeix precisament a una modificació i aquesta modificació és la que ha de marcar-se amb la Llei de contracte de conreu. Aquesta és la diferència d'apreciació que ens trobem amb la Minoria d'Unió Socialista. Ells entenen que el conflicte que nosaltres hem denominat conflicte del camp ha d'ésser com si fos la mateixa cosa que és el problema de la terra. El problema de la terra ho hem dit més d'una vegada el desllindem d'aquesta Llei transitòria. Nosaltres no volem entrar en aquesta Llei en la qual, totes les causes, tots els efectes dels contractes de conreu, els desllinden per complet. L'existència dels conflictes ha estat reconeguda per la Minoria d'Unió Socialista i per la Minoria de Lliga Catalana, conflictes que no han estat provocats solament pel que se'n varen dir Decrets de revisió, conflictes que vénen de temps. Legislar per a resoldre tots aquests conflictes és afer de caràcter general, no és afer de caràcter particular, no és tampoc premiar l'audàcia d'uns arrendataris que hagin deixat incomplert un contracte, perquè això ja s'ha discutit prou en aquesta Cambra, que no és que es deixi un contracte incomplert, és que aquells contractes no responen a una realitat, eren contractes caducs, eren contractes vells, eren contractes que estaven basats en una situació legal que no era la justa en el temps actual. Això és conflicte constant i això és el que entén precisament

aquesta Llei que s'ha d'anar a resoldre. Per això, sentit-ho molt, no podem pas admetre un període de revisió que no resoldria els conflictes passats, sinó que ha d'establir una norma per la Llei futura i com que volem donar la sensació que aquesta Llei futura ha de venir aviat a la Cambra i allí s'hi pot recollir aquest esperit el més avençat possible de la Minoria socialista per a arribar al seu ideari, nosaltres avui hem de rebutjar el seu vot particular.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret, per a rectificar.

(*Ocupa la presidència el senyor Joan Casanoves, Vice-president primer del Parlament.*)

El Sr. SERRA I MORET: Comprenc molt bé les raons del senyor Cerezo en quant es refereix al Projecte definitiu, les comprenc perfectament, però jo voldria que el senyor Cerezo em digués i la majoria de la Comissió em digués també què succeirà quan es plantegin nous conflictes que indefectiblement i necessàriament hauran de plantejar-se durant aquest període, perquè nosaltres no podem garantir dintre el moviment de collites que s'està realitzant i que dintre de poc es realitzaran amb tota la seva plenitud, no solament no podem garantir que no es presentaran nous conflictes, sinó que és una mesura de previsió elemental el veure que se'n produiran molts, que és impossible amb els preus que avui es paguen els productes del camp i amb les dificultats de vendre aquests productes, és impossible que els arrendataris puguin complir els seus compromisos. ¿I què ha de fer aquesta gent si es troba amb una Llei que li diu que s'han de complir? Ja ho diuen les Lleis actuals això; per això no necessitem legislar, ja ho diuen les Lleis actuals que han de complir-se aquests contractes, ja ho diuen tots els Codis que tenim vigents. Necessitem algun instrument que permeti que els homes puguin adaptar-se a la legalitat i que aquesta legalitat els permeti complir segons les condicions econòmiques del moment, o sinó hi haurà un desastre, voluntari o involuntari, però aquest desastre hi serà. Perquè creieu-me que la diferència és immensa, que avui els preus dels articles estan tan baixos, les dificultats per a vendre'ls són tantes que no hi haurà possibilitat de complir aquests contractes. Us advertim llealment d'aquest fet. Nosaltres veiem conflictes a venir i sabem les dificultats que tindrà el Govern de la Generalitat per a solucionar aquests conflictes, si nosaltres no li donem un instrument adequat perquè els solucioni. No n'hi ha prou amb la força pública; hi han coses que la força pública no les pot fer, hi han coses que els Jutjats no les poden fer. Quan no hi ha possibilitat de complir una cosa no es compleix, i aleshores no seran els audaciosos, ni els valents, seran tots els qui no compliran, i aleshores aquesta Llei serà inoperant i ens trobarem que només estaran dintre de la Llei aquells que promogueren els primers conflictes i en canvi estaran fora de la Llei tots els conflictes que es vagin promoguent durant aquest període transitori.

Reflexioneu sobre això, perquè és necessari que reflexioneu. Nosaltres probablement no tin-

drem la responsabilitat dels que seguïn en aquells bancs, però nosaltres no desitgem crear-los dificultats que ells no puguin sortejar o que ells no puguin solucionar. El Parlament és per a donar al Govern instruments legals i aptes per a resoldre els conflictes quan aquests es presentin i quan aquests siguin inevitables. Penseu, doncs, que a nosaltres no ens perjudiqueu no acceptant el nostre vot particular; perjudiqueu a la vostra Majoria i perjudiqueu sobretot al Govern de la Generalitat que es trobarà en un carreró sense sortida. I res més.

El Sr. CEREZO: Demano par parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Nosaltres precisament per aquestes circumstàncies transitòries econòmiques dels productes de la terra a què feia referència el senyor Serra i Moret és pel que creiem de necessitat que vingui aviat a aquesta Cambra a discutir-se la Llei que reguli els contractes de conreu. Allà és on podem establir aquestes normes que porten precisament les diverses circumstàncies anuals dels preus dels productes de la terra. No ara, en aquest període que volem establir de revisió d'aquests casos.

Conflictes nous? Nosaltres entenem que no en sorgiran. És una apreciació que fa el senyor Serra i Moret que creu que han de sorgir. Nosaltres entenem que no.

El Sr. COMORERA: El temps ens ho dirà, i quant mateu el primer pagès ja en parlarem aquí! (*Rumors i rialles.*)

El Sr. CEREZO: Ja en parlarem, però nosaltres entenem que no en sorgiran, perquè precisament el que ha de fer la Cambra és donar la sensació de què tindrem la nova Llei de contractes de conreu aquí per a la discussió i això és el que donarà tota la tranquil·litat als treballadors de la terra.

El Sr. PRESIDENT: Es dona per a discutit el vot particular. Sosté la Minoria socialista el vot particular? (*Assentiment en la Minoria socialista.*)

El Sr. COMORERA: Demanem votació nominal.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació nominal del vot particular de la Minoria d'Unió Socialista. Els Diputats que diguin *SÍ*, accepten el vot particular; els que diguin *NO*, el rebutgen.

(*El resultat de la votació és el següent: Senyors Diputats que han dit SÍ:*)

Sr. Lloret.
Sr. Comorera.
Sr. Fronjosà.
Sr. Serra i Moret.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Gerhard.

(*Senyors Diputats que han dit NO:*)

Sr. Selves.
Sr. Cassol.
Sr. Dencàs.
Sr. Armengol.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Barrera.

Sr. Battestini.
 Sr. Bru.
 Sr. Canturri.
 Sr. Cerezo.
 Sr. Companys (J.)
 Sr. Espanya.
 Sr. Fontbernat.
 Sr. Galés.
 Sr. Guinart.
 Sr. Magre.
 Sr. Riera.
 Sr. Rossell.
 Sr. Sellés.
 Sr. Sauret.
 Sr. Serra i Húnter.
 Sr. Soler i Bru.
 Sr. Simó.
 Sr. Tauler.
 Sr. Xirau.
 Sr. Abadal.
 Sr. Carreres.
 Sr. Duran i Ventosa.
 Sr. Romeva.
 Sr. Rovira i Roure.
 Sr. Secanell.
 Sr. Sol.
 Sr. Tries de Bes.
 Sr. Vallès i Pujals.
 Sr. Valls i Taverner.
 Sr. Ventosa i Calvell.
 Sr. Martínez i Domingo.
 Sr. Dot.
 Sr. Casanoves.

Han votat que *no*, 40 senyors Diputats.

Han votat que *sí*, 6 senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Resta rebutjat el vot particular. Hi ha una esmena.

(Un senyor Secretari dóna lectura a l'esmena següent:

«Els Diputats que signen tenen l'honor de presentar la següent esmena a l'article 1.º del Projecte de Llei per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

L'article 1.º es redactarà així:

"És objecte d'aquesta Llei la solució dels conflictes pendents produïts en l'execució dels contractes de conreu des del 14 d'abril del 1931 fins a la data de presentació del Projecte d'aquesta Llei al Parlament."

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — Vallès i Pujals, J. Ventosa, Lluís Duran i Ventosa i Vidal i Guardiola».)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, com a signant de l'esmena.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Ja s'ha dit en la discussió de totalitat d'aquest Projecte, des d'aquests bancs, que aquesta Llei que estem discutint i en la discussió de l'articulat de la qual ara hem entrat, no era un model d'una Llei que es pogués dir ben redactada, d'una Llei que tingués una veritable estructura jurídica. Va assenyalar, em sembla que era el senyor Ventosa, molt més eloqüentment que no ho faria jo, aquests defectes que tenia aquesta Llei i va indicar ja que si no s'esmenaven aquests defectes que la Llei contenia, aquests defectes que en podríem dir de forma, a

part dels que pugui tenir de fons, que si no s'esmenaven aquests defectes, segurament que aquesta Llei seria originària de nous conflictes, que en lloc de posar fi als conflictes que han sorgit fins ara, que és segons el seu títol, segons el seu anunciat, la finalitat d'aquesta Llei, el que farà serà crear nous conflictes. Aquest defecte que nosaltres assenyalàvem a aquesta Llei, apareix ja des del primer article. En aquest article 1.º, que ara estem discutint, nosaltres hi trobem una confusió, una redacció poc clara, fins el punt que si subsistís aquesta redacció nosaltres creiem que es cauria plenament en aquest defecte que acabo d'assenyalar. Aquest article 1.º, tal com l'ha redactat la Comissió, encara que constituït per un sol paràgraf, té, evidentment, dues parts: assenyalava en la primera part quin és l'objecte de la Llei, i estant a tenor del que era el títol o anunciat de la Llei, ens diu que és objecte d'aquesta Llei la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu plantejats en el període que va des del 14 d'abril del 1931 fins a la data de presentació d'aquest Projecte al Parlament de Catalunya. Fins aquí hom entén perfectament quina és la finalitat d'aquest article, què és el que vol dir. Però segueix el mateix paràgraf, amb una altra frase que diu: «Tant pel que toca a les collites passades, com a les que viadran fins la promulgació de la nova Llei de contractes de conreu», i aquí, en aquesta frase és on rau tota la finalitat. La primera frase, la primera part d'aquest paràgraf, repeteixo, apareix clara als nostres ulls; nosaltres ja hem marcat la nostra posició i no he d'insistir en els arguments, però sí que he de tornar a assenyalar aquesta posició quina era. Nosaltres hem sostingut en el primer vot particular que vàrem presentar a la totalitat del Projecte, que nosaltres enteníem que aquesta Llei era sobrera, que no hi havia d'haver aquesta Llei, perquè els conflictes que hi havia hagut en èpoques passades respecte dels contractes de conreu tenien ja llur solució, els que s'haguessin solucionat a tenor de les normes jurídiques vigents en aquell temps, i els que no, quedaven ja subjectes a la Llei vigent, a la Llei existent i que a tenor d'aquella Llei i portant-los davant dels Tribunals de Justícia havien d'ésser solucionats. Enteníem, per tant, que no hi havia d'haver aquesta Llei.

En un altre vot particular, que va defensar l'altre dia el senyor Ventosa i Calvell, sosteníem ja una posició més reclusa que aquella, consistent en presentar enfront d'aquest Projecte, com a vot particular, el Projecte que havia articulat la Comissió Jurídica Assessora. Rebutjat també aquest vot particular, o retirat, millor dit, davant de les manifestacions de la Comissió i del Govern de què no l'acceptaven, avui estem en la discussió de l'articulat i nosaltres hem d'anar intervenint en la discussió d'aquesta Llei, no perquè entenguem que la Llei és bona en si, no perquè abandonem aquell punt que marcava el primer vot particular nostre, de què la Llei no era necessària, sinó perquè després de rebutjat, nosaltres hem d'anar intervenint-hi amb aquella finalitat que assenyalava ja el senyor Ventosa, de veure si nosaltres podíem anar establint-hi mi-

llores, modificacions, reformes, en aquest Projecte, que fossin el que manifestava el senyor Conseller de Governació quan parlava en nom del Govern, o sigui el desig d'admetre les suggestions, les modificacions que tothom pogués fer-hi per a millorar-lo. Per això anem a aquesta esmena que hem presentat a l'article 1.er

La primera part d'aquest article, doncs, repetixo, és clara a la nostra manera de veure; la seva finalitat és solucionar els conflictes que s'havien presentat en la vida del camp, ocasionats per la diferent interpretació o incompliment dels contractes de conreu fins avui. Però en llegir la segona part, és quan sorgeixen les dificultats. ¿Què vol dir aquesta frase: «Tant pel que toca a les collites passades, com a les que vindran fins la promulgació de la nova Llei de Contractes de conreu»? Jo no sé si seré molt obtús en aquesta matèria. He llegit molt aquest article, l'he pensat, l'he meditat i no puc donar-li cap interpretació que sigui diferent d'aquesta que vaig a exposar: La Comissió pretén que amb aquest Projecte es posi solució als conflictes que hi ha hagut fins ara en la vida del camp, i hi proposa la fórmula que a part de tot allò que és menys important, que per a l'incompliment no es pugui donar lloc al desnonament, que no puguin haver-hi causes criminals, la finalitat primordial que persegueix la Comissió respecte aquest assumpte, és que els que tingueren el conflicte, consistent en haver retingut les parts de fruit o el preu de l'arrendament, pagant solament el 50 per 100, que pagant solament aquest 50 per 100 quedin cancellats d'aquell deute que tenien per aquelles collites respecte de les quals no pagaren les parts o l'arrendament, i fins aquí està clar; no ho trobo just i ja en parlarem després, però està clar.

Però aquesta frase que diu: «tant per les collites passades com per les que vindran», a què pot referir-se? Jo no hi veig altra explicació sinó la de què aquests masovers, arrendataris, parcers, el que sigui, que tingueren conflicte, entenent per conflicte, com ja hem dit, no haver pagat les parts de les collites passades, respecte de les collites passades, respecte a aquelles les parts de les quals, o el preu de l'arrendament, es quedaren, pagaran el 50 per 100, però respecte de les que aniran venint després de promulgada aquesta Llei, també tindran de pagar el 50 per 100. Em penso que l'article aquest no vol dir més que això; no pot dir res més que això, i si la interpretació que hi dóna la Comissió és una altra, jo agrairia molt que se'm manifestés després, perquè això faria variar d'una manera essencial la meua argumentació.

Si és això el que vol dir, ¿no creuen els senyors de la Comissió que cometen la màxima injustícia que pot cometre's en un precepte legal? La Comissió ha dit repetidament, parlant d'aquest Projecte, defensant aquest Projecte, que tendia a reduir els conflictes, que tendia a tancar els conflictes, a solucionar els conflictes, a donar per tancat, per acabat un període de conflictes que va haver-hi, i això resulta clar del primer extrem d'aquest article 1.er a què estic referint-me ara. Per acabar aquests conflictes, per a donar per liquidat, per cancel·lat aquest període de conflic-

tes, es proposa una solució que nosaltres trobem altament injusta. Es proposa una cosa, com ja s'ha dit aquí, que aquells tals solament pagaran el 50 per 100, i es dóna aquest cas, que aquell que pagà totes les parts de la collita, que aquell que pagà tot el preu de l'arrendament, s'ha quedat amb què ha pagat la totalitat, i aquell que, usant de la terminologia del senyor Serra i Moret, ha estat més audaciós, més atrevit, apliquem-hi la frase que volguem, a aquell se'l premia fent-li pagar solament el 50 per 100.

El Sr. COMORERA: Doncs, ¿per què heu votat en contra del nostre vot particular?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Ja li explicaré al senyor Comorera. Nosaltres això ho trobem altament injust, altament injust que es vingui a beneficiar a aquest que s'ha quedat la collita anterior, que es vingui a beneficiar exclusivament al que es quedà amb la collita, i per aquesta injustícia ja varem dir nosaltres que no podíem acceptar-ho, que no podíem estar-hi conformes, però això ja vindrà en parlar de l'article 2.er. Però arribem a comprendre que la Comissió en enfocar aquest problema ha volgut donar una solució a aquests conflictes, dient-se: al fi i al cap una cosa anormal havia de fer-se per tancar aquell període, i aquesta anormalitat és aquesta injustícia que assenyalo. Però estenent-ho encara fins a les collites que vindran, respecte d'aquells que plantejaren conflictes anteriorment, i autoritzant a aquests perquè d'aquí en endavant per les collites que vindran, paguin solament el 50 per 100, quan aquells que pagaren la totalitat amb anterioritat, d'aquí en endavant també hauran de pagar-la, això és una injustícia tan greu que no pot emparar-se de cap manera. Això el primer.

El Sr. SERRA I MORET: Ara hi haurà una aristocràcia.

El Sr. SEL·LÈS: Ell mateix es contradeix.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, senyor Sellès, i vaig a la interrupció del senyor Comorera. Nosaltres, amb els arguments que feia el senyor Serra i Moret i amb les manifestacions que han fet en dies anteriors els companys de la Minoria socialista parlant d'aquest problema, hi ha una part, fins a la meitat del que manifesta el senyor Serra i Moret, no en el seu vot particular, amb la qual estem perfectament conformes; és la injustícia manifesta en beneficiar a un dels que han tingut conflictes fins avui, perquè es puguin quedar amb les parts o amb els preus de l'arrendament que han hagut de pagar fins ara, que es puguin quedar amb el 50 per 100. I això és una injustícia, perquè col·loca en una situació avantatjosa sobre els que havien pagat la totalitat. Mentre el senyor Serra i Moret deia això, nosaltres estàvem conformes; ah! però és que el remei que s'assenyala és pitjor, perquè el que el senyor Serra i Moret proposava que això s'estenguí a tots. I això és amb el que nosaltres no podem estar conformes; perquè el que nosaltres volem és tallar les injustícies, tallar els conflictes i pel que es veu, el que es vol és estendre aquestes injustícies, que aquelles injustícies que nosaltres volem tallar i que s'acabin es vagin perllongant i subsistint per un període fins que sigui aprovada la nova Llei. I és en això en el que nosaltres no estem conformes

amb la Minoria socialista i per això hem votat en contra del seu vot particular.

El Sr. COMORERA : Això ja està entès, encara que no ho hagués dit també estava entès.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Manifestava el senyor Comorera la seva estranyesa, i jo tenia necessitat d'explicar la nostra posició. Nosaltres entenem que si es manté això en aquest Projecte, que si es manté aquesta última frase en l'article 1.º, aquesta Llei, aquest Projecte de Llei, quan menys ha de canviar de títol; i en comptes del títol amb què es presenta, en comptes de dir-se Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, s'haurà de dir Projecte de Llei per a solucionar els conflictes passats derivats dels contractes de conreu i per a promoure conflictes veniders, per a promoure conflictes futurs. Perquè, naturalment, tal com ve redactada aquesta Llei, serà una font de conflictes d'aquí endavant, perquè amb el seu redactat es deixa la porta oberta per a aquestes injustícies tan manifestes que nosaltres assenyallem.

Hi ha altres consideracions a fer; i jo prego ara als senyors de la Comissió que es fixin amb l'article 2.º de la Llei, al qual ens hem de referir ara, perquè té un entroncament amb el 1.º. L'article 2.º d'aquesta Llei diu que pel fet de l'incompliment per part del conreador durant el temps expressat en l'article anterior de l'obligació d'abonar el preu o de lliurar la part de fruits en els contractes de conreu, el propietari sols li podrà exigir el pagament del que hagi deixat de percebre sense poder reclamar interessos, ni danys ni perjudicis. Així diu el paràgraf primer de l'article 2.º. I jo pregunto als senyors de la Comissió, als senyors de la majoria en la Comissió: Quin és aquest temps expressat en l'article anterior? L'article anterior és l'article 1.º, que és el que estem discutint ara. I aquest article 1.º parla de dos temps, perquè diu que són objecte d'aquesta Llei la solució dels conflictes pendents produïts en l'execució dels contractes de conreu des del 14 d'abril del 1931 fins a la data de presentació d'aquesta Llei al Parlament, i també l'establiment del règim provisional dels contractes de conreu fins al 31 de desembre del 1933. En aquest article 1.º es parla de dos temps, perquè primer es parla d'un temps que va del 14 d'abril del 1931 fins a la data de la presentació d'aquesta Llei al Parlament. Aquest és un temps. I l'altre temps és el que vagi des d'ara fins a la promulgació de la nova Llei de contractes de conreu a què es refereix l'article 2.º quan diu: «durant el temps expressat en l'article anterior», que és el temps que va des de que es promulgui aquesta Llei fins a la promulgació de la Llei que s'ha dit Llei gran. I això no resulta clar. En el Projecte que es va presentar no hi havia aquesta última frase que estem impugnant de l'article 1.º, i aleshores l'article 2.º es referia tan sols a un temps, i com que ara per aquest afegit que va acceptar la Comissió es parla de dos temps, forçosament en l'article 2.º s'haurà de variar la seva redacció, s'haurà de concretar, perquè si no no sabríem a quin temps es referia. En mantenir aquesta frase final en l'article 1.º hi ha un perill molt greu, a més de la injustícia que assenyalava l'article 6.º de la Llei que estableix que aquestes quantitats que hagin de pagar els arrendataris, masovers, parcers, etc., en virtut d'aquesta Llei, aquestes quantitats que hauran de pagar, que,

segons aquest Projecte, si s'aproves tal com ve articulat i formulat per la Comissió, seria del 50 per 100, s'haurà de concedir per a pagar-les un termini no inferior a dos anys i no superior a sis anys. I ara jo pregunto: Tal com està redactat aquest article 6.º, ¿a quin pagament es refereix? Si substitueix l'article 1.º tal com està redactat, es refereix a tots. I com que aquesta Llei ens parla de les collites endarrerides i de les que vindran, resulta que si es mantenia la redacció actual ens trobaríem amb què els que han promogut conflictes fins ara, els que s'han quedat amb les parts que havien de pagar, haurien de pagar aquelles parts amb què es varen quedar en un termini superior a dos anys i inferior a sis anys; i ens trobaríem amb què per a pagar les parts de les collites que vindran fins que es promulgui la nova Llei, la Llei grossa, també tindrien aquest mateix termini. I com que sembla, per manifestacions que han fet els individus de la majoria de la Comissió, que no és aquest el seu pensament, jo demano que es canviï degudament la redacció d'aquest article 6.º de la Llei, perquè tal com està redactat aquest article 6.º, si persisteix aquest afegit de l'article 1.º, s'hauria de variar, i si no voldria dir que els parcers, els arrendataris i els rabassaires tindrien també per a pagar les collites futures aquest termini, no inferior a dos anys i no superior a sis anys. I en aquest mateix article 6.º es diu que en el cas de què la renda sigui pagada en fruits o diners es podrà optar, i si no es modifica aquest redactat, també regirà per les collites que vindran fins que es promulgui la nova Llei. I, repeteixo, com que crec que no és aquest el pensament de la Comissió, jo assenyalo els inconvenients d'aquest redactat perquè es vegin les conseqüències que podrien portar-nos aquest article tan ben redactat.

Demanem la supressió de les frases finals de l'article 1.º, i en aquest sentit presentem aquesta esmena. Creiem que el més lògic i procedent és l'acceptació d'aquesta esmena nostra i la supressió d'aquesta frase final de l'article 1.º, i agrairíem a la Comissió que ens exposés quines són les raons que fa que no puguem acceptar aquesta esmena nostra; i també li agrairíem que ens donés la interpretació exacta d'aquest redactat, per a treure de dubtes, no sols a nosaltres, sinó a tots els elements interessats. Sí, molt agrairíem que ens expliqués, que ens exposés, quina és la interpretació que s'ha de donar a aquesta frase a la qual ens referim quan es parla de collites venideres. I si la interpretació és la que jo he donat, jo prego que es mediti molt sobre això i es vegi si realment el que anem a fer, més que tancar els conflictes, és obrir un nou període de conflictes encara més greu que els actuals.

En resum, nosaltres demanem que per a tancar els conflictes s'accepti aquesta esmena i es deixi reduït aquest article als terminis en què ho va presentar la Comissió Jurídica Assessora.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. RIERA : Senyors Diputats : En nom de la majoria de la Comissió, he de dir que rebutgem aquesta esmena.

Naturalment que el senyor Vallès i Pujals ha donat una argumentació; i aquesta argumentació, de no ésser contestada, semblaria que era l'única possible.

El mateix anunciat del Projecte ho diu ben clar, perquè diu Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, el que vol dir que nosaltres no discutim altra cosa que allò que és objecte dels conflictes; i aquí, si acceptem aquesta esmena llavors passaria, senyor Vallès i Pujals, que els conflictes els agrenjaríem dintre dels mateixos conflictes. No passaria el que suara deien els representants de la Unió Socialista, que es crearien nous conflictes, sinó que passaria que s'agrenjarien els mateixos que ja existeixen i perquè aquests conflictes no existeixin nosaltres diem en l'article, al final del mateix, el que no diu l'esmena dels senyors de Lliga Catalana, o sigui: «tant pel que toca a les collites passades com per les que vinguin fins a la promulgació de la Llei dels contractes de conreu.»

Això vol dir que com que hem de fer la Llei grossa, la que en diem grossa, tots els que tinguin en aquests moments conflictes en virtut de demandes de revisió i en virtut de tots els conflictes que tots nosaltres coneixem, fa que d'aquesta manera, deixant l'article com ha estat redactat per la majoria de la Comissió, no pugui haver-hi conflicte dintre dels que fins ara n'han tingut.

Ah! jo ja sé que el senyor Vallès i Pujals em podrà contestar que això sembla una cosa no molt equitativa, però és que aquí nosaltres no podem dir com estarà feta la Llei definitiva. Nosaltres anem a fer la Llei definitiva tan aviat com li sigui possible a la Comissió però no podem dir quan vindrà la Llei grossa o definitiva, la que anomenem així per a entendre'ns millor.

El Sr. TRIES DE BES: Perquè es grossa.

El Sr. RIERA: Però sí que diem immediatament després d'haver fet aquesta Llei farem l'altra i precisament és molt interessant que fem immediatament l'altra Llei, perquè jo reconec i tinc la sinceritat de dir-ho, que és necessari fer-la immediatament perquè els propietaris i els cultivadors que es troben entroncats en aquests mateixos conflictes surtin més aviat d'uns i d'altres, perquè si aquesta Llei no la fem immediatament i no fem també immediatament l'altra, es podria donar el cas de què quan vingués l'altra Llei, si es retardava massa, aquesta altra podria aconseguir moltes collites dels afectats pels conflictes, propietaris, parcers i arrendataris, amb perjudici per a uns i altres.

Si ara aquí la Comissió acceptés aquesta esmena, vol dir que tots els que en aquests moments estan segant i han tingut conflicte, el conflicte subsistirà i perquè no existeixi és pel que diem totes les collites passades i les que vinguin fins a l'aprovació de la Llei de contractes de conreu.

Diem això, perquè aquest Projecte relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu és el millor que es pot fer per als que tenen conflictes que desitgem solucionar. Per això crec que l'article no pot quedar d'altra manera que tal com està presentat per la majoria de la Comissió i, per tant, en nom de la majoria de la Comissió, he de dir als signants de l'esmena que no podem acceptar-la.

El Sr. PRESIDENT: Per a rectificar, té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo em quedo gairebé en la mateixa situació en què em trobava quan he parlat les vegades anteriors.

Per les paraules pronunciades pel senyor Riera, que agraeixo, sembla que la interpretació que hem de donar a la frase final de l'article 1.er és la que havia indicat i essent aquella, tota la meua argumentació resta en peu.

Nosaltres així, no solament no acabarem amb els conflictes que hi havia, sinó que anirem mantenint un període de conflictes.

Deia el senyor Riera: «és necessari que anem nosaltres quant abans a fer aquesta Llei gran, la de regulació dels contractes de conreu, perquè si s'ajornés aquesta, podrien ocórrer les coses que ell indicava. Bé està en l'ànim de tots que hem de fer aquesta Llei, que haurà d'ésser presentada al Parlament, passada a la Comissió i que vindrà — suposo a no trigar — el Projecte corresponent, el discutirem i sortirà la Llei.

Fins aquell moment sembla que tots els cultivadors de Catalunya, que tots els arrendataris, parcers i masovers, han d'esperar que vingui la resolució definitiva que donarà la Llei, els conreadors i els propietaris, i jo pregunto: ¿Per què aquests que han tingut conflicte no poden esperar aquesta mateixa Llei?

Ja estàvem d'acord en establir que no podien ésser desnonats de la terra, en donar terminis per als pagaments, etc., però vosaltres voleu donar més que això, que solament paguin el 50 per 100 per les collites passades. Allà vosaltres. Nosaltres no hi estem d'acord.

El que convé és acabar amb els conflictes en aquest moment. Però ara espereu vosaltres que quedin tots sotmesos a la nova Llei, i jo pregunto quin motiu hi ha perquè s'estableixin diferències. El senyor Riera deia que podrien produir-se agreujaments en els conflictes i jo crec que si el Parlament no vol que existeixin conflictes no existiran, màxim si es dona la solució per a acabar amb l'estat de pertorbació que els han originat i repeteixo, que jo no sé veure que hi hagi cap motiu perquè uns hagin d'esperar i els altres no.

Jo crec que perquè hi hagués igualtat davant de la Llei s'hauria de suprimir d'aquest article 1.er la frase que si es consagres no assoliria el que diu l'anunciat de la Llei i que invocava el senyor Riera en el sentit de solucionar els conflictes, sinó que deixaria oberta la fonda pertorbació que hi ha hagut fins ara.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. RIERA: Naturalment, ni jo puc portar arguments distints dels que he emprat, ni el senyor Vallès i Pujals n'ha aportat d'altres. Però ell deia que si el Parlament dicta categòricament que s'esperí fins que vingui la nova Llei, els que han tingut conflictes fins avui els tindran fins que es faci la nova Llei.

Jo dec insistir en la conveniència de què s'accepti aquesta Llei i ràpidament quedaran arreglats tots els conflictes.

El Sr. PRESIDENT: ¿Sosté l'esmena el senyor Vallès i Pujals?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Sí.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la seva votació.

(En votació ordinària resta rebutjada l'esmena. Han votat al seu favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.)

El Sr. PRESIDENT: S'ha presentat una addició a l'article 1.er.

(Un senyor Secretari dona lectura a la següent addició:)

«Els Diputats que sotassignen tenen l'honor de proposar a l'article 1.er del dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, la següent addició:

«La vigència d'aquesta Llei no podrà excedir, com a plaç màxim, del 31 de desembre del 1933.»

Palau del Parlament, 30 de maig del 1933. — Vallès i Pujals, Vidal i Guardiola, Sol, Miracle i Duran i Ventosa.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: He sentit coses tan substancials i tan ben dites a propòsit d'aquesta Llei, en intervenir per primera vegada i potser la darrera — almenys procuraré intervenir-hi tan poc com em sigui possible en aquesta discussió —, jo no voldria haver de repetir més malament que els meus predecessors els mateixos arguments que aquí s'han fet. Excusat és dir que tots estem conformes amb tot el que s'ha dit i que és tan clar que el que es tracta és d'anar a vulnerar els principis que fins ara havíem considerat fonamentals del nostre dret, que totes les raons que es vénen al·legant, en un sentit i en un altre, no alteren pas això: que estem infringint el que fins ara en tot el dret occidental europeu havíem considerat que era una base substancial, o sigui la lliure contractació i el respecte als compromisos contrets en els contractes.

(Torna a ocupar la presidència l'honorable senyor Lluís Companys.)

Ja sé que es dona com a base d'aquesta Llei que en aquests moments estem discutint — d'aquesta que, amb una distinció per l'extensió, se'n diu Llei petita, en contraposició a la Llei gran — que es diu que això no és més que una cosa interina, que és un regisme transitori. Però, ¿és que és ben veritat que ens trobem en un regisme transitori? ¿Es que és ben cert que aquesta Llei no és més que una Llei com d'una suspensió de pagaments? Sembla que no, sembla que no. En rigor, en aquesta Llei que ara discutim hi ha quelcom més que un allargament d'uns pagaments que varen ésser retardats, amb raó pels uns, equivocadament i injustificada i sense raó pels altres. Si d'això es tractés, com deia ja molt bé el senyor Vallès i Pujals, si es tractés simplement de donar tota mena de facilitats de pagament als que enlluernats per les prèdiques que se'ls hi hagués fet o per la situació econòmica en què en algun cas aïllat es poguessin trobar, haguessin anat ajornant els pagaments que haguessin de fer, el compliment de les obligacions dels contractes que per ells havien estat atorgats, excusat és dir que tots podríem fer, diguem-ne,

una mica els ulls grossos, sobre la infracció dels principis fonamentals del Dret, a canvi d'aquestes raons de caràcter general que en un moment donat puguin tenir; és evident que així com en el comerç tot comerciant ha de tenir una cura especial en complir estrictament tots els seus compromisos, és veritat també que hi ha moments en què en comerç no hi ha la possibilitat de complir els compromisos, i quan arriba això, arriba la suspensió de pagaments i arriben inclús les moratòries dictades per un Estat. Però és que en el moment actual no es tracta d'això, no hi ha el símil amb les cases de comerç, aquí no es tracta pas simplement de cercar una millor forma de pagament d'unes lletres protestades, sinó que aquí es tracta inclús d'anar a allargar el pagament d'unes lletres que encara s'han de protestar, i això és el que venia a indicar el senyor Vallès i Pujals. En tots els conflictes que hi hagi hagut fins el dia d'avui, passem-hi, si és que trobem una fórmula per a donar aquesta moratòria, per a donar aquestes facilitats de pagament; però és que en el moment actual, hi ha més encara: es diu que no solament s'han de donar facilitats pel pagament de l'endarrerit, sinó que inclús es retardarà allò del dia de demà. Això, francament, vulnera tots els principis del dret. No m'escarrassaré molt jo, perquè ja comprenc que quan en un raonament contra un principi de dret s'hi oposa aquell principi capital que en aquests bancs (*Alludeix els de la Majoria.*) ha sortit diferents vegades, de què no es tracta de Lleis aquí, sinó que es tracta d'un principi revolucionari — contradint-se, potser, un xic amb el que deia el senyor Serra i Moret, qui amb molta raó, ell que, em penso, que precisament no és advocat, deia que les Lleis han de tenir un principi jurídic —, perquè aquí es plantejava aquesta contradicció, de què mentre dels bancs socialistes es defensava el principi jurídic amb molta raó, d'aquests bancs (*Els de la Majoria.*), que han d'ésser governamentals, es sostingués plenament l'aplicació dels principis revolucionaris, oblidant que els principis revolucionaris poden tenir una força quan signifiquen la transformació d'una vida política social i econòmica, però que la perpetuació d'un principi revolucionari per a anar a imposar unes determinades solucions, ja no és un principi revolucionari, és simplement un principi d'arbitrarietat. Recordem que diuen molt bé els castellans — molt bé dintre del sarcasme de la frase, naturalment —: «Justícia es lo que de cinco quieren tres», enrient-se'n de què la justícia per si sola depengui d'un vot de majoria, i qui diu d'un vot diu de quaranta. Aquí hem parlat molt de què és per justícia que s'han d'adoptar aquestes reformes. Bé; aquí resultarà que justícia és allò que sigui un nombre de vots determinat de Diputats que en tinguin més sobre els altres que opinen en un sentit contrari; però allò que fins ara havia estat justícia, que era el respecte als drets dels uns i dels altres, aquell donar a cadascú allò que li pertany, vol dir que en aquest moment és objecte d'unes interpretacions tan diferents que, per un vot de majoria, es pot anar a considerar que és de justícia que hom deixi de complir els compromisos lliurement contrets.

Però ja he dit que no he de persistir excessivament en aquesta argumentació, perquè en justícia la Presidència em podria dir que em cenyeixi simplement a la defensa del vot...

El Sr. PRESIDENT: La Presidència és excessivament amable per la V. S.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Moltes gràcies. Em refereixo, per consegüent, al sentit de l'esmena, per a dir que el conjunt d'aquesta Llei hi ha — salvant els principis, conforme he exposat abans i ratificant-me en tot el que han dit els meus estimats companys d'aquesta Minoria — hi ha que el més greu de tot és el dubte que fa néixer la redacció d'aquesta Llei sobre uns quants problemes que necessàriament han de venir després. Primer dubte: ¿com es complirà aquesta Llei? Perquè no hi ha res pitjor que el preparar-se per una Llei que no és de concòrdia — conforme es veu — començant per marcar una Llei anterior. Aquesta concòrdia no existeix, per ara almenys; no hem vist que hi pugui haver un punt de contacte en cap dels tres sectors de la Cambra. Doncs bé: si s'ha de tractar precisament de fer un regisme nou, i aquest regisme nou s'implantarà per majoria, ¿és que tenim nosaltres — i importa poc el que pensem nosaltres —, és que es creurà a fora l'opinió, el conjunt de l'opinió catalana, que allò que en aquesta Llei s'estableixi serà integralment respectat? Si fins ara els que han mancat a les Lleis, els que han mancat als contractes, no els ha passat res, ¿quina garantia oferim de que aquesta nova Llei serà escrupolosament respectada, escrupolosament complerta? Primer dubte i gravíssim dubte. Jo no vull parlar de si s'han fet o no s'han fet amenaces, de si es compliran o no es compliran els contractes antics, de si vindran o no vindran conflictes nous. Jo crec que per part dels sectors polítics, per part de tots, hi haurà el respecte degut a les deliberacions i a les decisions del Parlament; però fora de nosaltres hi ha molts elements que no tenen la mateixa responsabilitat. Estem ben bé segurs de que des d'aquest Govern, que no ha tingut el valor de fer complir les Lleis fins el dia d'avui, hi haurà l'enteresa i l'energia necessàries per a fer complir aquesta Llei contra dels uns i contra dels altres? Dubte ben breu, que tots hem de sentir en aquests moments.

Però després hi ha una altra qüestió que se'n planteja, que és la que té relació directa amb l'esmena. És impossible tractar els articles d'aquesta Llei amb una forma aïllada. És evident que en l'article 1.º no es parla encara d'aquesta quota-part que vindrà a reduir-se de la contribució de l'arrendatari, parcer, rabassaire, el que es vulgui, perquè ve en l'article següent, i alarma profundament l'opinió el fet que en fixar-se aquesta rebaixa a la meitat es diu relacionant-ho amb allò de l'article 1.º que això durarà, diu, només fins que sigui aprovada aquesta altra Llei, la Llei grossa, i ve el dubte indicat primerament amb molta eloqüència pel senyor Vallès i Pujals: ¿Quan vindrà aquesta Llei? Pel dubte de quan vindrà aquesta Llei, perquè això no representi una reducció indefinida a la meitat del preu de l'arrendament, és pel que es diu que es fixi quan vindrà aquesta Llei, i a això es refereix l'esmena. El senyor Vallès i Pujals proposava que quedés exclusivament reduït dels ar-

rendaments anteriors als preus aplaçats, i la Comissió, per les raons que ha exposat el senyor Riera, per les quals, indubtablement, a part el que hagi dit el senyor Riera, compremem que té la Comissió i la Majoria, no ha volgut plantejar-ho en aquest sentit, no acceptar les indicacions del senyor Vallès. Però, ¿és que vol deixar l'opinió catalana amb aquest dubte de la indefinició d'aquest terme dintre el qual durarà aquesta rebaixa? El senyor Riera — suposo que amb això es feia ressò de l'opinió de tota la majoria de la Comissió — venia a dir-nos que tenia un interès ben gran que aquesta Llei fos aprovada ben de pressa; però som homes, i els uns i els altres som polítics i no oblidem que per aquests corredors ja s'estava dient precisament que un cop estigués aprovada aquesta Llei i estessin preparades les eleccions municipals, el Parlament es tancaria i que en essent al mes d'octubre o novembre el senyor President tindria l'amabilitat d'invitar-nos perquè ens tornéssim a reunir, i llavors, si hi ha temps i no hi ha assumptes més urgents o més interessants a tractar, tractàriem d'aquesta Llei grossa.

El Sr. CANTURRI: Això és molt dolent.

El Sr. TRIES DE BES: No és dolent; és cert.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Pot succeir o no pot succeir; però de quina manera, senyors Diputats, podem aquí fiar-nos, no perquè tinguem una malfiança els uns als altres, però és que no responem davant de companys, sinó davant l'opinió, davant la totalitat del poble de Catalunya, i per a evitar això és millor que en la Llei mateixa en fixem el terme dins el qual s'ha d'aprovar aquesta Llei grossa dintre el terme màxim. Em direu: El Parlament no pot obrar sota la coerció d'un terme curt. Evidentment. Nosaltres, que formem part de les Minories, som els que tenim més interès en que quedi la llibertat suficient de discussió a tots els Projectes que al Parlament es presentin pel Govern, però, ¿és que hi hauria un inconvenient tan gran en fixar un termini que vingui a garantir a tots, als uns i als altres, que aquest mal que hem de passar, aquest pas pel qual haurem de travessar uns i altres, tindrà un termini que serà només el de les collites d'aquest any? Cerqueu les dates els que coneixeu les realitats agrícoles millor que aquest urbà que es dirigeix a la Cambra, cerqueu un termini per a assegurar això en una forma o en altra. L'esmena fixa el termini del 31 de desembre com a límit màxim per l'aplicació d'aquesta Llei. ¿És que és massa? És que és poc? Es necessita un mes menys? Es necessita un mes més? És una cosa que no es pot tractar. Si fossin ben sincers els desigs de tots d'arribar a una concòrdia en aquells punts de detall que pugui servir de garantia, crec que l'aprovació d'aquesta esmena, amb alguna modificació si calgués — no sé si es pot transigir en aquest punt —, però semblant-me que d'avui al 31 de desembre, per mica de bona voluntat que hi posem els uns i els altres, podria perfectament donar-se la garantia que aquesta reducció del preu dels arrendaments a un 50 per 100 no és un avenç del que es vol deixar establert com a règim definitiu de la propietat a Catalunya. Se m'ha dit que no és veritat, perquè la Llei nova es redactarà d'una flexibilitat tan gran que podrà venir a compensar tots els inconvenients que pugui tenir la rigidesa d'una Llei d'aquesta naturalesa, càrrec principal que hem fet a aquesta Llei de regisme transitori. Si no és així, tindrem aquesta garantia, no

el compromís dels Partits, que aquests compromisos no serveixen per bona voluntat i sinceritat que hi hagi per part d'uns i altres. Posem un candau a la Llei, i posat el candau a aquesta Llei, un dels molts inconvenients que la Llei tindrà podrà quedar salvat.

No he de fer més que reiterar a la Comissió el que han dit els meus estimats companys, el que va dir el senyor Vallès i Pujals, el que va dir el senyor Ventosa i Calvell, el que va dir el senyor Abadal, tots els que han parlat en aquesta Cambra respecte d'aquesta Llei, dintre del que nosaltres entenem que és una equivocació fonamental d'aquesta Llei per a la transgressió dels principis fonamentals del dret, salvats aquests respectes que volem tenir als principis fonamentals jurídics, hem de donar pel restant tota mena de facilitats. Jo espero la decisió de la Comissió, si aquests desitjos nostres són correspostos per la Comissió que ha de dictaminar. (*Molt bé, en els bancs de la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés, President de la Comissió.

El Sr. GALÉS: Senyors Diputats: La situació mental en què es col·loca el senyor Duran i Ventosa en parlar en termes generals d'aquest Projecte de Llei, jo ja comprenc que és impossible variar-la. No insistiré en rebutjar d'una manera ben ferma aquelles afirmacions tantes vegades repetides des d'aquests bancs (*Assenyala els bancs de la Minoria de Lliga Catalana.*) de què des d'aquesta Majoria es tracta únicament en premiar els que han romput la seva paraula, els que han incomplert uns contractes. La posició d'aquesta Majoria, la posició d'aquesta Comissió, nosaltres també l'hauré de repetir: és la de tenir un concepte de la justícia absolutament diferent, en aquest moment, del que té la V. S., perquè les VV. SS. entenen que és dret i justícia el mantenir aquells contractes que nosaltres per a poder-los trencar varem haver de fer tota una revolució, petita o grossa, però una revolució; és com si ara ens demanéssiu que de no haver foragitat l'ex-rei d'Espanya, posat que encara no hi havia una Llei que l'hagués acomiadat; és com si ens diguéssiu que hom li continués pagant les seves rendes, perquè encara no havia vingut una Llei republicana que l'hagués arranjat aquest assumpte. Estem ara senzillament en una renovació d'aquell concepte de dret i de justícia. Hi ha un període transitori, aquest període transitori que va des de la proclamació de la República fins ara, planteja un problema. Tal vegada jo m'atreveria molt bé amb una vostra teoria que sortia d'aquests bancs sobre el naixement del dret com a fill de la voluntat del poble i de la costum, i us diria: Ara el teniu el cas en què neix el dret de la voluntat del poble. Ha nascut de la voluntat del poble i el poble no ha fet pas una cosa d'arbitrarietat, perquè quan la gent s'ha quedat una part de la collita perquè era impossible de viure d'altra manera ho ha fet amb sentit de justícia, si no ho hagués fet amb un sentit de justícia se l'hauria quedat tota. I no valgui l'argument de què han estat només una part dels contractants els que han mancat a la Llei, els que han mancat al contracte, els que han mancat a

la paraula. Amb quin dret s'acusa d'això per part de la representació d'uns senyors que han trencat la seva paraula tant com els altres, perquè vosaltres no desconeixereu que el trencament dels contractes i dels pactes es mutu en la major part dels casos; que si els uns en virtut de la nova Llei econòmica, en virtut del nou concepte de justícia social, de fer una redistribució més justa, han vingut preactivament i de fet a establir la nova Llei, és que els altres es queden sense protestar, sense reaccionar complint els seus pactes, tractes i la seva paraula? La immensa majoria de propietaris no està complint aquells pactes i tractes d'ajudar als contractes de conreu mitjançant els abonaments, els avençaments...

El Sr. TRIES DE BES: Si n'hi han que no poden pagar la contribució!

El Sr. GALÉS: De manera que si voleu parlar de trencament de contractes i d'aquests conceptes gairebé metafísics...

El Sr. TRIES DE BES: No metafísics; reals, ben reals.

El Sr. GALÉS: ...del Dret i de la Justícia, heu de recordar que hi han dues parts contractants i que es posen en la mateixa situació jurídica els uns que els altres, amb la diferència absoluta de què els uns propugnen per un règim passat, injust, que s'ha de renovar, i que els altres propugnen per un règim nou, de justícia, que s'ha de construir des d'ara.

De manera que en definitiva, nosaltres, després d'haver sentat altra vegada, d'haver remarcat aquesta posició nostra que és d'una adhesió als principis íntims de la justícia, podem anar a les conclusions pràctiques a què es referia el senyor Duran i Ventosa en la seva esmena. Ens parlava dels dubtes que se li suggerien per a veure qui havia de fer complir aquesta Llei, com s'havia de complir aquesta Llei; i aquestes paraules posades en boca d'un revolucionari a *outrance* em semblarien lògiques; en boca d'una classe conservadora de Catalunya, respectuosa amb la Llei i l'ordre constituït, em semblen perilloses. És una posició germana d'aquella F.A.I. de Sant Isidre, perquè és la mateixa posició de l'home que està rebutjant el compliment de la Llei, que admet la possibilitat de què la Llei que lliurament es dona Catalunya per voluntat del seu Parlament, com a representació de la sobirania popular, pugui ésser trencada...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Però si és que cada dia es trenca.

El Sr. TRIES DE BES: Si ho va dir el senyor Conseller de Justícia...

El Sr. GALÉS: Mentre no hi ha Llei hi ha un estat de fet, i la Llei que sigui votada pel Parlament de Catalunya com està investida de totes les garanties íntimes de virtualitat, com té autoritat, aquella és la que s'ha de complir, no aquelles Lleis que precisament han vingut aquí a destruir. Aquesta Llei que té autoritat de naixement és la que no es pot posar en dubte si s'ha de complir o no, i això menys ho pot dir un representant de classes conservadores, que aleshores a mi em fa sentir una mica de ressò d'aquella F.A.I. que està propugnant públicament en els seus mítings, en les seves assemblees, està propug-

nant el desconeixement de l'autonomia de Catalunya, la negació dels principis de convivència social, està negant l'autoritat, està predicant la revolta, potser la revolta armada, que la consigna que corre no és solament la de tancament de caixes, sinó per paraules que no vull l'honor de dir el nom del seu autor en aquests escons, s'ha arribat a dir en una reunió d'un miler de propietaris al Vendrell, que és necessari assaltar, incendiar la Generalitat de Catalunya, entrar-hi pistola en mà, i no deixar sortir viu ni tan sols a aquell emparador de criminals i lladres... (*Rumors.*)

El Sr. VALLS I TAVERNER: Avisi'm, que no hi seré. (*Rialles.*)

El Sr. GALÉS: Ja sé que vostè no hi serà.

El Sr. FONTBERNAT: Nosaltres hi serem tots.

El Sr. GALÉS: De manera que tota insinuació que surti del Parlament, i sobretot de la gent responsable o que aspira a tenir aquesta responsabilitat, em sembla absolutament perniciosa. És una hipòtesi, és un dubte que cap persona d'instint governamental pot sostenir ni un sol instant. Les Lleis que ens doni el Parlament de Catalunya, s'han d'obeir de la manera que s'obeeixen les Lleis que són legítimes filles de la voluntat popular. I sobre aquest aspecte no crec necessari allargar el debat.

El Sr. VALLS I TAVERNER: El dubte és precisament que no les fareu complir.

El Sr. GALÉS: El que hi ha és que no deixem incomplir-les ni als uns ni als altres.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Ja ho veurem.

El Sr. GALÉS: El segon dubte que ens exposava el senyor Duran i Ventosa mestrirolament, és el referent a l'esmena, al punt particular i concret d'aquest article, de quan vindrà aquesta Llei, que anunciem com a límit a fixar del terme d'aplicació d'aquesta Llei transitòria, d'aquest Projecte de Llei. I en aquest punt hi ha unes reflexions a fer: la primera, que el mateix senyor Duran i Ventosa donant-se compte ha tingut la bona cura de sortir-ne al pas, és que no pot fixar-se un terme curt, perquè una assemblea legislativa no pot actuar sota la coacció d'un termini que no sigui hàbil, que sigui massa breu davant de la magnitud del cas. També hi ha que l'assemblea legislativa amb la mateixa sobirania i autoritat que avui fixés un terme, quan la salut del país, la salut del poble ho exigís podria retardar aquell terme. De manera, que posar un termini curt, un termini breu seria una cosa completament inoperant; i si voleu que posem un termini llarg, què anem a guanyar? ¿Què anem a guanyar de posar un termini llarg a aquesta Llei? ¿Es que tots els que estem en aquesta Cambra, no tenim un interès comú en arranjar d'una manera definitiva, per a sempre, la Llei de contractes de conreu? ¿Es que no tenim tots el mateix interès en trobar una fórmula que vingui a normalitzar tota aquesta vida del camp, en les relacions entre els conreadors i els propietaris? Si estem completament units en aquesta tasca totes les minories — i heus aquí un dels punts de coincidència i de concòrdia — quin dubte, quina mena de temença pot haver en deixar tal com està el

dictamen de la Comissió, i dir que aquesta Llei durarà el breu temps que tardí en venir l'altra Llei, la definitiva a substituir-la, perquè aquesta és una Llei quirúrgica, no és una Llei d'una acció jurídica normal, que és una cosa solament per als conflictes. Jo no sé, per tant, veure aquest inconvenient; però per altra part jo no em negaré — i menys sense haver encara consultat amb la Comissió per darrera vegada — no em negaré a què la Comissió tingui una reunió i discuteixi el pro i el contra d'aquestes dues opinions, d'aquests dos aspectes de la qüestió, de si val la pena de què fixem un terme a data fixa, encara que sigui llarg, perquè el terme curt no valdria la pena i no ens curaria de res, o fixem un termini mentrestant la Llei no estigui aprovada, és a dir sempre fixar una data perquè hi hagi el temps suficient, humanament previsible i que sigui com un límit per a determinar la durada d'aquest Projecte. Com això, en el fons, a la Majoria de la Comissió no li importa perquè coincideix amb el seu pensament i amb la seva última voluntat de què aquesta Llei del camp vingui quant més aviat millor, no ha de fer una oposició grossa a això, ni ha de perdre molt temps discutint aquest aspecte particular.

Així vaig a donar per acabada la meua intervenció, proposant que la Comissió es reuneixi i vegi i discuteixi per darrera vegada la conveniència de fixar un límit a la duració d'aquesta Llei, o deixar el dictamen tal com està, en el ben entès sempre de què encara es fixi aquest límit, la Llei començarà a regir així que estigui votada pel Parlament.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: El senyor President de la Comissió m'ha desarmat amb el final del meu discurs, perquè jo havia pres unes notes per a contestar a algunes de les seves manifestacions de la primera part del discurs, que eren una mica agressives, però em sembla que no està bé que després de l'amabilitat que ha tingut invitant a una reunió de la Comissió, que li contesti amb el mateix to que ell ha parlat. Desitjaria, però, aclarir una cosa; és que d'anarquista em penso que no en sóc gaire jo (*Rialles.*) i de revolucionari, tampoc; perquè si n'hagués estat, ho hauria estat fa molts anys, però ara ja no em seria gaire propi que ho fos. Però és que probablement dec haver-me explicat malament, perquè, si bé no sóc revolucionari, dec ésser un mal orador i no m'he fet entendre.

Però jo el que volia no era pas invitar ningú a que deixés de complir la Llei, sinó al revés — i perdoni'm el senyor Selves que l'alludeixi a ell, que no és perquè hi intervingui, i menys en l'estat de salut en què avui es troba — però la por que tenim és que no hi hagi en definitiva l'energia necessària per a fer complir la Llei. A qui? A qui sigui.

El Sr. GALÉS: A tots.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Perquè precisament de les manifestacions que s'han fet aquí, avui altres dies, constantment estem dient que

es falta a les Lleis. Si constantment s'està dient — aquí constantment s'estant denunciant delictes — jo no n'he denunciat mai cap, perquè no és del meu gust, i vol dir que les Lleis deixen de complir-se...

El Sr. PRESIDENT: Té l'obligació la V. S. de denunciar tots els delictes.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Sí, és una obligació que diu la Llei, però és una d'aquelles coses que la Llei diu una cosa i la consciència una altra. No parlem més, per conseqüent, d'aquest particular, que no val la pena. I, referint-me a l'objecte de l'esmena, em permetré — després d'agrair al President de la Comissió aquesta invitació per a la reunió de la Comissió — recordar-los dues coses: Primerament, que la fixació d'una data obligatòria perquè un Parlament acordi respecte d'un particular no és cap cosa extraordinària ni antireglamentària, que, per exemple, les Lleis de Pressupostos han de quedar aprovades necessàriament abans de finalitzar un any econòmic i que el mateix Govern de la Generalitat de Catalunya, amb la signatura del senyor Conseller de Justícia i Dret en el Projecte mateix que estem discutint, modificat sensiblement per la Comissió, en dos articles diferents, segueix el precepte de que aquesta Llei tindrà com a temps màxim d'aplicació el de fins el dia 31 de desembre del 1933. De manera que aquí, per una d'aquelles paradoxes amb què sovint ens trobem, resulta que la Minoria de major oposició és la que en aquests moments es demostra més governamental, acceptant precisament una suggerència del Govern de la Generalitat de Catalunya. Per si això pot servir d'argument en la discussió que hi hagi dintre de la Comissió, m'he permès simplement recordar-ho al senyor President de la Comissió.

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés.

El Sr. GALÉS: Un moment solament, per a fer observar a la V. S. que quan el Govern havia donat el seu dictamen, l'article que estem discutint estava redactat de molt diferent manera, perquè aleshores

era necessari absolutament fixar una data fixa, ja que es tractava d'un règim transitori durant l'actualitat, de manera que la paritat no era la que havia observat el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. PRESIDENT: Acceptant, per tant, la suggerència de la Comissió, se suspèn la sessió per deu minuts, i la Comissió a l'ensens podrà examinar una altra esmena que s'ha presentat.

Diversos Srs. DIPUTATS: Són les vuit i deu, ja.

El Sr. PRESIDENT: De totes maneres, podria deixar-se avui aprovat aquest article. Se suspèn la sessió per deu minuts.

(Després de la suspensió, la sessió es reprèn a dos quarts de nou i cinc minuts de la vetlla.)

El Sr. PRESIDENT: El President de la Comissió té la paraula.

El Sr. GALÉS: S'han presentat diverses esmenes a l'article 1.º i donat que encara no s'ha pogut venir a una conclusió i per haver transcorregut ja les hores de sessió, demanàriem que aquesta s'aixequés per a donar lloc a una nova reunió de la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: Atenent aquestes suggerències de la Comissió, i per tal que aquesta pugui examinar les esmenes presentades amb una mesurada reflexió, ¿acorda el Parlament aixecar la sessió? (Assentiment.) Han transcorregut, també, les hores reglamentàries.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre política econòmica del Govern de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

(S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i set minuts de la vetlla.)

